Χρύσα Λύκου: «Ο Ζακ δεν θα πεθάνει μέσα στη λησμονιά» – Ανταπόκριση από την δίκη των δολοφόνων του Ζακ/Zackie Oh!

της Χρύσας Λύκου

«Ναι, Κεμάλ, το έχω πάρει απόφαση. Ότι τον κόσμο αυτόν δεν θα τον αλλάξουμε. Δεν θα αλλάξει ποτέ. Αλλά έχω πάρει επίσης απόφαση ότι μπορούμε να φτιάξουμε τους δικούς μας μικρόκοσμους, τις δικές μας μικρογραφίες του κόσμου, όπως θα θέλαμε να είναι. Τις δικές μας γωνίες όπου θα νιώθουμε ελεύθεροι και ασφαλείς. Και αλίμονο σε όποιον πάει να μας τις χαλάσει. Καληνύχτα».

Με αυτά τα λόγια, ο Ζαχαρίας Κωστόπουλος (για το δικαστήριο), ο Ζακ, που γράψαμε το όνομά του σε κάθε τοίχο αυτής την πόλης, η Zackie, η παντοτινή βασίλισσα των αγώνων μας, μας αποχαιρέτησε. Μας άφησε στοίβα τις λέξεις που μιλούν για αγάπη και ελευθερία, μην και σταματήσουν μετά τη δολοφονία του, μετά το δημόσιο λιντσάρισμά της, να μας ταλαιπωρούν οι ελπίδες.

Ο Ζακ κατάφερε να λείπει σε όσες κι όσους δεν τον γνώρισαν, σε ανθρώπους που μπορεί να τον παρακολουθούσαν στα social media, να τον χειροκρότησαν σε κάποιο show του και να βρέθηκαν να κλαίνε μπροστά σε μια σπασμένη βιτρίνα, σε ένα στενό της Αθήνας, που στοιχειωμένο θα αιμορραγεί κάθε Σεπτέμβρη.

Η δίκη για τη δολοφονία του Ζακ ξεκίνησε με **τρία χρόνια καθυστέρηση και** με ένα κάρο εμπαιγμούς απέναντι στους δημοσιογράφους που θέλανε να καλύψουν τη διαδικασία και απαγορεύοντας την παρουσία κοινού, πλέκοντας ένα ακόμα υφαντό ασφυξίας γύρω απ’ το πένθος της απώλειας. Σήμερα φτάνουμε στην τελική ευθεία για την απόφαση, αυτή που θα δείξει σε ποια κοινωνία θα ζούμε από την επόμενη ημέρα. Για όσες κι όσους

βρισκόμαστε όλο αυτό το διάστημα στην αίθουσα του Μεικτού Ορκωτού Δικαστηρίου, η διαδικασία αυτή είναι ένας ασταμάτητος επανατραυματισμός της αλήθειας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, μια αχαλίνωτη επιθυμία σκύλευσης της μνήμης ενός ανθρώπου που δολοφονήθηκε μέρα μεσημέρι μπροστά στα μάτια δεκάδων ανθρώπων από έναν κοσμηματοπώλη κι έναν μεσίτη που με μανία κλώτσαγαν το κεφάλι ενός ληστή – όπως οι ίδιοι ισχυρίστηκαν.

Η μέρα της απολογίας των δύο κατηγορουμένων έμοιαζε με κακόγουστη και προχειροστημένη φάρσα, ενώ τα τρία χρόνια που είχαν στη διάθεσή τους για να προετοιμαστούν, αποδείχθηκαν λίγα για να καμουφλάρουν τα **ρατσιστικά τους ένστικτα** που αποτυπώνονταν σε κάθε τους λέξη, δημιουργώντας έναν ήχο απέχθειας και αποστροφής στη φωνή τους και κάνοντας λόγο για κατασκευασμένες εντυπώσεις που δημιουργήθηκαν από κάποιους δήθεν αλληλέγγυους.

Ο Σπυρίδωνας Δημόπουλος, ιδιοκτήτης του κοσμηματοπωλείου στη Γλάστωνος, ο άνθρωπος που με λύσσα κλώτσαγε το κεφάλι του Ζακ, πριν αρχίσει να πέφτει σε αντιφάσεις στην απολογία του, θέλησε να δώσει τα συλλυπητήριά του στην οικογένεια δημιουργώντας ακόμη μεγαλύτερη δυσφορία στην αίθουσα.

Δημόπουλος: *«Ήθελα να τον σταματήσω να μη βγει έξω, γι' αυτό τον κλώτσησα. Δύο; Τρεις φορές; Δεν θυμάμαι. Του πέταξα μια πέτρα. Όχι, δεν προσπάθησα να του μιλήσω, ήμουν σοκαρισμένος,* ***δεν σκέφτηκα εκείνη την ώρα ότι κλωτσάω έναν άνθρωπο.*** *Παρασύρθηκα απ' τις φωνές του κόσμου και τον κύριο Χορταριά που ξεκίνησε πρώτος να κλωτσάει. Ο Χορταριάς με χτύπησε στον ώμο και μου είπε ότι πήρε το μαχαίρι το οποίο έχει τα αποτυπώματά του και το πέταξε στο μαγαζί μέσα»*, είπε χαρακτηριστικά. Και συνέχισε: *«****Όχι, δεν έκλεψε τελικά ο Ζαχαρίας, δεν μου έλειπε τίποτα και δεν βρέθηκε και τίποτα πάνω του τελικά.*** *Όχι, δεν άκουσα ότι ένας άνθρωπος πίσω μου μου φώναζε να σταματήσω γιατί θα τον σκοτώσω. Ξέρετε, όταν οι αστυνομικοί δένουν κάποιον, ο κόσμος φωνάζει μην τον δέρνετε* (υποτιμητικός ήχος φωνής). ***Όχι, δεν ένιωσα απειλή όταν βγήκε***

με το μαχαίρι».

Ο αμετανόητος κοσμηματοπώλης, που στην ερώτηση της έδρας για το αν σήμερα θα έκανε κάτι διαφορετικό απάντησε πως δεν ξέρει, ολοκλήρωσε την κατάθεσή του λέγοντας πως «*Στοχοποιήθηκε το μαγαζί μου, έγινε μνημείο σαν του Γρηγορόπουλου. Οι αλληλέγγυοι το έβαψαν ροζ κι ανάβουν κεράκια*».

Απ' την άλλη, ο Αθανάσιος Χορταριάς, ο γνωστός μεσίτης που έχει κάνει καριέρα στο Twitter με το ψευδώνυμο Snake, μας είπε ότι θεώρησε τον θάνατο του Ζακ αυτοκτονία και πως εκείνος έπεσε με το κεφάλι στο πόδι του που κλώτσαγε ασταμάτητα τα τζάμια. Είναι εντυπωσιακή η σύμπνοια των δολοφόνων που αποδεικνύεται και σε αυτή την υπόθεση. Όπως η σφαίρα εξοστρακίστηκε και βρήκε την καρδιά του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, όπως ο Παύλος Φύσσας γλίστρησε κι έπεσε με την καρδιά πάνω στο μαχαίρι του Ρουπακιά, έτσι ακριβώς και ο Ζακ έπεσε πάνω στη λυσσαλέα κλωτσιά του Αθανάσιου Χορταριά, ο οποίος παραπονέθηκε μέσα στην αίθουσα του δικαστηρίου για τα συνθήματα που υπάρχουν παντού στην πόλη και που τον προσβάλλουν.

Μετά από μια ανήθικη επίθεση στη δικηγόρο της οικογένειας του Ζακ Άννυ Παπαρούσου, ο Χορταριάς δήλωσε πως «*λειτούργησα από μόνος μου και από ένστικτο θέλοντας να περιορίσω έναν άνθρωπο που έκανε μια άδικη πράξη*» συμπληρώνοντας πως «*εγώ πιστεύω ότι το να μπορείς να προστατεύεις τον συνάνθρωπό σου όταν μπορείς, είναι κοινωνική ευθύνη. Το έκανα για την προστασία των συνανθρώπων μου*». Παρέμεινε μέχρι τέλους αμετανόητος.

Ξέραμε απ' την αρχή ότι αυτή η δίκη θα μας αφήσει πολλές γρατζουνιές, ξέραμε ότι πρέπει να αντέξουμε να δούμε την κατάρρευση του αυτονόητου μέσα σε αυτή την αίθουσα. Ρατσιστικά παραληρήματα, στιγματισμός της οροθετικότητας και ανύπαρκτος σεβασμός σε έναν άνθρωπο που η ζωή του, για κάποιους, ήταν μικρότερης αξίας από μια τζαμαρία.

Οι τρεις απ’ τους τέσσερις αστυνομικούς έχουν απολογηθεί λέγοντας πως αν ήταν περαστικοί κι έπεφταν τυχαία πάνω σε αυτό το συμβάν, το μόνο θύμα που θα αντιλαμβάνονταν ότι υπήρχε εκείνο το μεσημέρι θα ήταν ο Ζακ ξαπλωμένος στα σπασμένα τζάμια, αιμόφυρτος και φοβισμένος. **Σχεδόν τίποτα απ’ όσα έπρεπε να γίνουν δεν έγιναν στην υπόθεση αυτή**. Κανείς δεν πήρε καταθέσεις, κανείς δεν έψαξε μάρτυρες, κανείς δεν είπε στον κοσμηματοπώλη ότι το μαγαζί του είναι τόπος εγκλήματος που δεν μπορεί να συγυρίζει μπροστά στις κάμερες, ελάχιστες ώρες μετά το φονικό. Καμία απάντηση δεν δόθηκε στην ένορκο που ρωτούσε τους κατηγορούμενους αστυνομικούς **πώς γίνεται να μην υπάρχουν αποτυπώματα του Ζακ στο μαχαίρι που τον κατηγορούν ότι κρατούσε**. Καμία απάντηση στο γιατί μέσα στον πανικό του ο μεσίτης Χορταριάς έπιασε τον κοσμηματοπώλη Δημόπουλο να του πει ότι πήρε το μαχαίρι και το πέταξε μέσα στο κατάστημα, οπότε να έχει γνώση ότι θα βρεθούν τα αποτυπώματά του.

Όλο αυτό το διάστημα η οικογένεια του Ζακ βρίσκεται στην αίθουσα. Σιωπηλά κρατά την ψυχραιμία και την αξιοπρέπειά της, ανεχόμενη τα υποτιμητικά βλέμματα του Χορταριά, ο οποίος ανενόχλητος κόβει βόλτες μπροστά τους, χωρίς την παραμικρή διακριτικότητα.

Έξω απ’ την αίθουσα, σε κάθε δικάσιμο, μια χούφτα άνθρωποι με κιθάρες και τρομπέτες, θαρρείς και ψέλνουν, λένε: «**Αδερφέ μου και αδερφή μου Zackie Oh, βάλε το φουστάνι για τον χορό**». Όμως η Zackie λείπει και μας λείπει, μείναμε να παλεύουμε να κερδίσουμε μια μάχη έχοντας χάσει από εκείνον τον Σεπτέμβρη τον πόλεμο. Η κυρία Ελένη, γεμάτη τρυφερότητα, βγαίνει κάθε τόσο και χαιρετά τους ανθρώπους που επιμένουν να τραγουδούν για το παιδί της. *«Ευχαριστούμε που υπάρχετε. Όλα αυτά τα σώματα που πήγαν ψηλά άδικα, κοιτάνε και είναι ευχαριστημένα που σας έχουν φίλους και συμπαραστάτες. Να έχετε την ευχή μου μέσα απ’ την καρδιά μου».*

> *Θα κλαίμε παντοτινά για τον Ζακ, θα ψάχνουμε τη Zackie μέσα σε κάθε τι που στραφταλίζει, θα ζητάμε δικαίωση. Στις 13 Απρίλη έχει οριστεί η μέρα που θα ακουστεί η εισαγγελική*

πρόταση, ίσως μία απ' τις κορυφαίες στιγμές της διαδικασίας. Θα είμαστε εκεί, γιατί ο Ζακ δεν θα πεθάνει μες στη λησμονιά.

Τέλος, αφήνω κάποια απ' τα λόγια του πατέρα του, λέξεις που χαράκτηκαν τον περασμένο Οκτώβρη, στα πρώτα εκείνα κρύα του χειμώνα:

«Το παιδί μου δεν πήγε για να κλέψει, το είπα και στον ανακριτή. Κάθε μέρα φέρνω τα λόγια αυτά στο μυαλό μου, ο Ζαχαρίας αποδείχτηκε ότι δεν είχε μπει για να κλέψει. Είπα στον ανακριτή ότι, αν ήθελαν, θα μπορούσαν να κατεβάσουν το ρόλο, να έρθει η αστυνομία, να τον συλλάβουν και να δικαστεί. Τι πιο απλό; Ο ανακριτής μου απάντησε ότι πολλά θα μπορούσαν να γίνουν, αλλά δεν έγιναν.

Οι αστυνομικοί είναι διπλά δολοφόνοι. Δεν έκαναν τίποτα. Ήλεγξαν το κινητό του παιδιού μου και όχι των κατηγορουμένων. Είχαν κάτω το παιδί μου, με το κεφάλι του στα αίματα και τον κλώτσαγαν. Τους άφησαν να σκουπίζουν το πεζοδρόμιο, λίγο ακόμη και θα έβαζαν καινούργια τζαμαρία. Πού ακούστηκε αυτό; Πριν λίγους μήνες, ένας σκότωσε ένα γατάκι κι είναι μέσα, ενώ αυτοί είναι έξω.

Το παιδί μου ήταν ακτιβιστής. Έγραφε σε εφημερίδες, τα έβαζε με τους υπουργούς και τους παπάδες. Του έλεγα να προσέχει, χαμογελούσε και μου έλεγε πως έχω δίκιο, και τώρα είμαι εδώ να ψάχνω άλλο δίκιο.

Πάω στο μνήμα του, του λέω χάθηκε να ήσουν ληστής; Να σε πιάνανε, να δικαζόσουν σήμερα εδώ, να ήσουν όμως ζωντανός».

Στην Ομόνοια δεν έγινε ληστεία, έγινε δολοφονία και για εμάς δεν υπάρχει πλέον ειρήνη χωρίς δικαιοσύνη.

Δολοφονία Ζακ Κωστόπουλου: Να μην περάσει στην κοινωνική λήθη

Της Μάιρα Ζαρέντη

Το 1964, σε έναν αρκετά πολυσύχναστο δρόμο της Νέας Υόρκης, μία κοπέλα 28 ετών ξυλοκοπείται και εν τέλει μαχαιρώνεται μέχρι θανάτου χωρίς κάποιος περαστικός να σταματήσει να δώσει μία χείρα βοηθείας. Η κοπέλα ονομάζεται Kitty Genovese και το βίωμά της συνετέλεσε στη διαμόρφωση του **συνδρόμου Genovese, ή διαφορετικά της επίδρασης των παρευρισκομένων (bystander effect).**

Την 21η Σεπτεμβρίου του 2018, στην οδό Γλάδστωνος στην Ομόνοια, ο γνωστός πλέον σε όλους μας, Ζακ Κωστόπουλος, δολοφονείται μέχρι θανάτου, μπροστά σε αρκετούς περαστικούς, από τον ιδιοκτήτη ενός κοσμηματοπωλείου μαζί με έναν φίλο του που ισχυρίστηκαν ότι πήγε να ληστέψει. Την πράξη αυτή αποτελείωσαν οι δυνάμεις καταστολής που όταν έσπευσαν, αντί να καλέσουν άμεσα το ΕΚΑΒ, επέλεξαν να του φορέσουν χειροπέδες, υπακούοντας πιστά στη μετέπειτα αργότερη δήλωση συνδικαλιστή της ΕΛΑΣ, σύμφωνα με την οποία «αυτή είναι η πρακτική της αστυνομίας και σε όποιον αρέσει».

Όπως και στην περίπτωση της Genovese, έτσι και στην περίπτωση του Ζακ, κανένας απολύτως περαστικός δεν παρενέβη να βοηθήσει. Αντίθετα με την περίπτωση της Genovese, στην περίπτωση του Ζακ, μιλάμε για πρωινή ώρα, σε έναν δρόμο κάτι παραπάνω από πολυσύχναστο.

Σύμφωνα με τη θεωρία της επίδρασης των παρευρισκομένων, εάν

ένας άνθρωπος μόνος του δει κάποιον να χρειάζεται βοήθεια, κατά πάσα πιθανότητα θα σπεύσει να του την παρέχει. Εάν όμως, την ώρα που κάποιος πλήττεται και κακοποιείται ή εν πάση περιπτώσει βρίσκεται σε μία δυσμενή κατάσταση που χρήζει εξωτερικής παρέμβασης, ο εν δυνάμει βοηθός του υπάγεται σε μία ομάδα, τότε, θα πράξει βάσει των επιταγών της ομάδας αυτής. Διάφορες σκέψεις μπορεί να περνούν από το μυαλό των εν δυνάμει βοηθών, αλλά αυτή που φαίνεται να κυριαρχεί είναι πως «για να μη βοηθούν όλοι τόση ώρα, κάτι θα σημαίνει, γιατί να μπλέξω εγώ»;

Μάλιστα σε ένα πείραμα που ακολούθησε, όταν ένας άνδρας ξυλοκοπούσε μία γυναίκα και εκείνη φώναζε: «Σταμάτα, δεν σε ξέρω», το 65% των παρευρισκομένων, έσπευσε να τη βοηθήσει, ενώ όταν η γυναίκα φώναζε: «Σταμάτα, δεν ξέρω γιατί σε παντρεύτηκα», μόνο το 19% των παρευρισκομένων τη βοήθησε, γιατί εμφανώς κανείς δεν επιθυμούσε να «μπλέξει» σε κάτι που φαινόταν να συμβαίνει κατ' εξακολούθηση και να έχει ροή μέσα στον χρόνο, σε κάτι που φαινόταν πολύ πιο «νομιμοποιημένο», γιατί σαφώς ένας σύζυγος μάλλον θα έχει έναν ισχυρότερο λόγο να χτυπάει τη γυναίκα του, από έναν εντελώς άγνωστο.

Η υπαγωγή αυτή στην ομάδα και η ενέργεια βάσει των δικών της κανόνων, μας πηγαίνει βαθιά πίσω στο 1951, σε ένα από τα πρώτα πειράματα κοινωνικής επιρροής, εκείνο του Solomon Asch που εστίασε στη συμμόρφωση. Σε αυτό λοιπόν το πείραμα, προβλήθηκε σε αρκετά υποκείμενα μία γραμμή, πιστεύοντας ότι πρόκειται για ένα απλό πείραμα οπτικής διάκρισης. Αυτό που τους ζητήθηκε ήταν εξαιρετικά απλό. Έπρεπε να συγκρίνουν το μήκος της γραμμής αυτής με το μήκος άλλων τριών γραμμών. Ανάμεσα στους πραγματικούς συμμετέχοντες, βρίσκονταν και διάφοροι πειραματικοί συνεργοί οι οποίοι προσπαθούσαν να πείσουν τα άτομα να συμφωνήσουν με τη δική τους πεποίθηση, με αποτέλεσμα το 35% των απαντήσεων των συμμετεχόντων να είναι λανθασμένες. Δηλαδή προτίμησαν να απαντήσουν λάθος σε κάτι αρκετά εξόφθαλμο όπως εάν τους ρωτούσαν πόσο κάνει 1+1, προκειμένου να μην παρεκκλίνουν από την ομάδα, παρά να παρεκκλίνουν από αυτήν.

Φανταστείτε την προέκταση της συμμόρφωσης αυτής σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο.

Θα ήταν αμέλεια λοιπόν -αν όχι επιπολαιότητα- να αποξενώσουμε τη δολοφονία του Ζακ Κωστόπουλου από τον πολύ συγκεκριμένο κοινωνικό χωροχρόνο στον οποίο εκτυλίχθηκε.

Εν αντιθέσει με την περίπτωση της Genovese, ο Ζακ δεν ήταν απλά ένας περαστικός. Όχι βέβαια πως το κάθε θύμα της οποιασδήποτε ρατσιστικής ή σεξιστικής επίθεσης είναι ποτέ απλά εκείνος ή εκείνη που έτυχε να βρεθεί στο λάθος μέρος τη λάθος στιγμή. Ο Ζακ όμως προσωποποιούσε και απάρτιζε μία σειρά κοινωνικών κομματιών τα οποία διώκονται κατ' εξακολούθηση στον ελληνικό χωροχρόνο για μεγάλο χρονικό διάστημα. Η ενσάρκωση των **πολλαπλών κοινωνικών ταυτοτήτων** του Ζακ, είναι που θέτει ακόμη ένα πολιτικό επιχείρημα για πάλη, ακόμη ένα κοινωνικό επιχείρημα για αντίσταση.

Ο Ζακ Κωστόπουλος, ήταν και η Zackie Oh. Ο Ζακ Κωστόπουλος ήταν γκέι. Ο Ζακ Κωστόπουλος ήταν οροθετικός. Ήταν drag queen. Ήταν ακτιβιστής. Ήταν, για την επιπόλαιη λογική των δολοφόνων του, ναρκομανής. Ο Ζακ ενσάρκωνε όλες εκείνες τις ταυτότητες που κάνουν τζιζ στο μυαλό του κάθε μεσοαστού της Αθήνας. Είναι οι ταυτότητες εκείνες που όχι απλά ο κάθε μεσοαστός και μικροαστός της Αθήνας προσπαθεί να από-οικειοποιηθεί και να αποτάξει από τη γειτονιά του, από το σχολείο του, από τη δουλειά του, από το οικογενειακό του τραπέζι, αλλά και που αν τείνουν να εμφανιστούν δίπλα του, θα συνεπάγονται πως κάπου έσφαλε ο ίδιος. Πως κάτι πήγε λάθος στο μεγάλωμα των παιδιών του, πως απέτυχε σαν φίλος, σαν σύντροφος, σαν αδελφός. «Μα πώς μπορούμε να δειπνήσουμε με την πλέμπα»; «Εμείς οι άριστοι, εμείς οι καλά καμωμένοι».

Μπορούμε να ξέρουμε εάν η δολοφονία του Ζακ Κωστόπουλου ήταν πολιτικά προσχεδιασμένη; Ήταν δηλαδή στιγματισμένος, ως Ζακ, να εκτελεστεί για όσα εξέφραζε; Νομίζω πως όχι. Εκείνο όμως που ήταν σίγουρα προσχεδιασμένο είναι πως κάθε «πρεζάκι» αξίζει να πεθάνει. Πως: «ένας γκέι» λιγότερος.

Και έπειτα ακολούθησε η δεύτερη δολοφονία του Ζακ, από όλα τα Μ.Μ.Ε., αλλά και από όλο τον δημόσιο και κοινωνικό λόγο που τον σκότωνε κάθε φορά όλο και περισσότερο. Δεν ήταν λίγες οι φορές που όλοι έτυχε να ακούσουμε από γνωστούς, συναδέλφους, ανθρώπους της διπλανής πόρτας, «έλα, τσουρέκια μας τα κάνατε, με το καραπουσταριό», «ναι, βγείτε με γκλίτερ και γόβες σε πορείες, θα καταφέρετε πολλά». Δεν ήταν λίγες οι φορές που ο δημόσιος και λιγότερο δημόσιος λόγος προασπίστηκε τον τίμιο εμποράκο με τον καρκίνο, που πήγε να σώσει την περιουσιούλα του όντας εργατικός από εκείνο το γομάρι που δεν έχει δουλέψει μισή μέρα στη ζωή του και πάει να κλέψει για να πάρει τη δόση του. Γιατί;

Στη μνήμη μου έρχεται ακαριαία ένα άλλο πείραμα κοινωνικής ψυχολογίας το οποίο έρχεται λειψό στη μνήμη αλλά αξίζει να αναφερθεί. Πρόκειται για κάποια τηλεφωνήματα που έκαναν σε άγνωστο πληθυσμό και ήταν ένας άνδρας που ζητούσε βοήθεια για ένα τροχαίο που είχε κοντά στο σπίτι τους υποτίθεται. Όταν ο άνδρας είχε μία προφορά μαύρου, οι συμμετέχοντες έτειναν να κλείνουν το τηλέφωνο αρκετά άμεσα, ενώ όταν φαινόταν η φωνή να προέρχεται από λευκό, κρατούσαν περισσότερο την κλήση με την προοπτική ενδεχομένως να παρέχουν βοήθεια. Συνεπώς, εάν ο Ζακ ήταν ένας καθωσπρέπει μεσοαστός της Αθήνας, ίσως και να είχαν τρέξει να τον σώσουν. Όμως ο Ζακ δεν ήταν αυτό.

Σε οποιαδήποτε κοινωνική ομάδα, εγγράφονται διάφορα επίπεδα ανάλυσής της, με πιο ταιριαστό ίσως, στην προκειμένη, εκείνο της εμπλοκής τριών κοινωνικών οντοτήτων: της εξουσίας, της μειονότητας και του πληθυσμού. Το μοντέλο αυτό ονομάζεται «γενετικό» και τίθεται σε λειτουργία ιδίως όταν πρόκειται για τη διάδοση κάποιας καινοτομίας από ενεργές μειονότητες.

Οι ενεργές μειονότητες στις οποίες άνηκε ο Ζακ λοιπόν, δεν είναι από αυτές που χρήζουν βοήθειας, που αξίζουν την προσοχή. Είναι μειονότητες οι οποίες στοχεύουν σε κάποια κοινωνική αλλαγή; Σίγουρα. Είναι μειονότητες όμως που αρχικά παλεύουν μέρα τη μέρα να παγιώσουν ενεργά έστω τη στοιχειώδη αξιοπρέπειά τους στο να υπάρχουν και να κινούνται ελεύθερες.

Είναι ένας κόσμος γεμάτος γκλίτερ, χαμόγελα, μουσική και χορό, αναδυόμενος με πόνο μέσα από τον κοινωνικό κατακερματισμό που υφίσταται.

Ξέρετε, είναι τόσο περίεργο, διότι υπάρχουν πολλές νέες μορφές ρατσισμού εάν κάποιος φτάσει στο σημείο να τις αναλύσει. Υπάρχουν πολλές νέες σημασιολογικές προσεγγίσεις της προκατάληψης. Ο συμβολικός ρατσισμός, η σύγχρονη προκατάληψη κτλ. θεωρίες που αναλύουν πως ο ρατσισμός εξακολουθεί να υποβόσκει μέσα από πιο «φιλελεύθερες» αναπαραστάσεις της δυτικής κοινωνίας. Όμως εδώ δεν πρόκειται καν για κάποιο πιο «εξευγενισμένο επικάλυμμα». Πρόκειται για ατόφιο, βίαιο και επιθετικό ρατσισμό, για μία όψη παγιωμένη του φασισμού, για ένα κτήνος που δεν θα σταματήσει να εκτείνεται μέχρις ότου μας δει όλους νεκρούς.

Είναι αλήθεια πως ό,τι αποτελεί το κίνημα -όσο δύσκολος και αν είναι ένας ευρύς και γενικός χαρακτηρισμός του- περιμένουμε πάντα να δράσουμε εκ των υστέρων, ακολουθώντας έναν κάθε φορά βαρύ και ασυγχώρητο θάνατο, ακολουθώντας τις κηλίδες του αίματος, σαν να μην έχουμε δικά μας ιδεολογικώς επιτακτικά σποράκια να ακολουθήσουμε.

Αυτή τη φορά, το χρέος μας είναι αλλιώτικο. Στα εντελώς σαθρά όρια αυτού που ονομάζουμε μειονότητα, που κάθε φορά έχει αλλιώτικη αφετηρία και αλλιώτικη απεύθυνση, όμως κάθε φορά καταφέρνει και συγκροτείται γύρω από έναν πυρήνα με πάνω κάτω κάποιες κοινές αρχές, μπορούμε να επιλέξουμε τη μνήμη και τη λήθη μας. Μπορούμε να επιλέξουμε την ταυτότητά μας.

Σύμφωνα με τον Halbwachs, από τη μνήμη κρίνεται ο βαθμός ένταξης του ανθρώπου στην κοινωνία, καθώς διαμέσου αυτής συγκροτείται η ταυτότητά του. Μια ταυτότητα, τόσο ατομική, όσο και συλλογική όπως συμπληρώνει ο Le Goff. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, γίνονται εμφανείς τάσεις τόσο της χειραφέτησης, όσο και της υποταγής, αφού η ανάγνωση του παρελθόντος εξαρτάται από τον θεατή και τη θέση του θεατή αυτού στο παρόν. Η μνήμη

λοιπόν, αποτελεί πεδίο μάχης με συγκεκριμένα εργαλεία και τεχνικές. Ενώ η λήθη, συνιστά απλά ένα πεδίο αποσιώπησης των γεγονότων που περνούν στη σφαίρα αυτή υπακούοντας στην κάθε εξουσία που επιθυμεί να πατήσει τη σίγαση.

Το γεγονός ότι η μνήμη προκύπτει σαν διαλεκτική εμπειρία σε σχέση με τη λήθη, είναι ίσως και το στοιχείο που μπορεί να μας υποδείξει την εξουσία που αντανακλάται από τη μνήμη μιας ομάδας σε μια δεδομένη στιγμή. Η εξουσία αυτή, ενάντια στη λήθη, οφείλει να γίνει το όπλο της εκάστοτε μειονότητας προκειμένου να σπάσει την προκατάληψη και τα στερεότυπα στα εξ' ων συνετέθησαν, να παρέχει δηλαδή τη βοήθεια πριν καλά καλά χρειαστεί.

> *«Το στενάχωρο για μένα είναι ότι μπορεί να βρίσκεσαι ανάμεσα και σε άλλο κόσμο, ο οποίος όμως δεν αντιδρά όπως συνέβη στις δύο τελευταίες επιθέσεις που δέχτηκα κατά της σωματικής μου ακεραιότητας. Δηλαδή για μένα εάν με ρωτούσες τι θα ήθελες να αλλάξεις στην κοινωνία, επειδή οι φασίστες δεν θα πάψουν να είναι φασίστες, θα ήταν όταν βλέπεις να επιτίθενται σε κάποιον να μην κοιτάς από την άλλη. Δεν λέω να παίξεις ξύλο γιατί ούτε εγώ το έχω με το ξύλο αλλά μπορείς να βάλεις μια φωνή».*
>
> *Ζακ Κωστόπουλος*

Βιβλιογραφία:

[1] Mugny, G., Kaiser, C., Papastamou, S., & Pérez, J. A. (1984). Intergroup relations, identification and social influence. *British Journal of Social Psychology*, *23*(4), 317-322.

[2] Abrams, D., & Hogg, M. A. (2006). *Social identifications: A social psychology of intergroup relations and group processes*. Routledge.

[3] Μαντόγλου Α., ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΝΗΜΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΗΘΗ έκδηλες και

λανθάνουσες μορφές κοινωνικής σκέψης, Αθήνα, πεδίο, σειρά: Κοινωνική Ψυχολογία, 2010

[4] Mugny, G., & Papastamou, S. (1982). Minority influence and psycho-social identity. *European Journal of Social Psychology*, *12*(4), 379-394.

[5] «Αρνούμαι να προσέχω», συνέντευξη με τον Ζακ Κωστόπουλο, στο 3pointmagazine.gr

---

Το Σύμφωνο Συμβίωσης και ο Δύσκολος Δρόμος του Μετά…

Ελιάνα Καναβέλη
Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας

Το σύμφωνο συμβίωσης, αρχικά, για τα ετερόφυλα ζευγάρια ψηφίστηκε το 2008, παρά τη θέληση της ελληνικής πολιτείας, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί αυτή με την ευρωπαϊκή οδηγία. Στο ελληνικό συγκείμενο, εξάλλου, ο γάμος είναι αυτός που αποτελούσε και αποτελεί την εγγύηση της συνέχισης της παράδοσης, αλλά και του έθνους κατ’ επέκταση. Οπότε προς τι ο ερχομός καινών δαιμονίων; Τότε, προς αποφυγή άλλων «παρεξηγήσεων» και «παρεκτροπών» είχε ξεκαθαριστεί σε όλους τους τόνους ότι τα ομόφυλα ζευγάρια μένουν εκτός της συγκεκριμένης ρυθμίσεως. Το κράτος, πιστό και ευθυγραμμισμένο με τα χρηστά ήθη και έθιμα, στη δεδομένη χρονική και πολιτική συγκυρία επέλεξε να τα διαχωρίσει από τα ετερόφυλα ζευγάρια και να συντηρήσει τη μη θεσμική τους αναγνώριση, αναπαριστώντας τα ως το «αλλότριο» και το ξένο. Η λογική που επικρατούσε, και σε πολύ μεγάλο βαθμό συνεχίζει και επικρατεί, είναι ότι αυτοί οι άνθρωποι ας υπάρχουν ανάμεσα μας αρκεί να μην είναι ορατοί, θεσμικά αλλά και κοινωνικά. Ας παραμείνουν

οι «άλλοι» που θα ορίζουν τους «εμείς», οι οποίοι δεν είναι άλλοι από τους κανονικούς, τους οικογενειάρχες, τους ετεροφυλόφιλους, τους φυσιολογικούς, τους «κανονικούς». Αυτοί που μπορεί να ασκούν σωματική και ψυχολογική βία στις συζύγους, συντρόφους και στα παιδιά τους, αλλά παρόλα αυτά να αξιολογούνται ως οι «κανονικοί» γιατί αυτοί μπορούν να αναπαράγουν το έθνος με τον «φυσιολογικό», ορθόδοξο τρόπο.

Η διοργάνωση των Pride κάθε χρόνο στην Αθήνα και πλέον, και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας, με τις όποιες αντιφάσεις, επικρίσεις και αστοχίες παρατηρούνται σε αυτά, υπήρξαν σημαντικές στιγμές ορατότητας για τα υποκείμενα αυτά που στη δουλειά, στην οικογένεια, ακόμα και ενώπιον των φίλων τους παραμένουν αόρατα σε σχέση με τη σεξουαλικότητά τους. Είναι γνωστό το αφήγημα «ό,τι κάνουν ας το κάνουν στο κρεβάτι τους». Περιορισμός, δηλαδή, της σεξουαλικότητας, της έκφρασης και εν γένει της ύπαρξής τους μόνο στον ιδιωτικό και όχι στον δημόσιο χώρο.

Και ποιου, δηλαδή, είναι προνομιακός χώρος ο δημόσιος χώρος, θα μπορούσε να αναρωτηθεί κάποιος/α. Μα φυσικά των «κανονικών», αυτών που δεν διασαλεύουν καθ’ οιονδήποτε τρόπο την υπάρχουσα κοινωνική και πολιτική κατάσταση. Ίσως, για αυτό τα φιλιά στα θεωρία της βουλής αλλά και έξω από αυτήν από ομόφυλα ζευγάρια προκάλεσαν πλήθος αντιδράσεων και την παραγωγή λόγων μίσους, ρατσισμού και ομοφοβίας από πρόσωπα που χειρίζονται και διαχειρίζονται τον δημόσιο λόγο, πολιτικούς, δημοσιογράφους κ.α. Το δημόσιο κάδρο, ακόμα κι αν ψηφίστηκε το σύμφωνο συμβίωσης, δεν συμπεριλαμβάνει αυτούς/ες που με τις σεξουαλικές επιλογές τους είναι δυνατόν να αναστατώνουν τη δημόσια τάξη. Γιατί, δηλαδή, ένα ετερόφυλο ζευγάρι να φιλιέται στον δρόμο και ένα ομόφυλο όχι και να πρέπει να πηγαίνει σε συγκεκριμένους χώρους για να νιώθει ασφαλές, περιορίζοντας με αυτόν τον τρόπο την ορατότητά του και κατ’ επέκταση την ίδια του την ύπαρξη; Άρα, εδώ χρειάζονται κι άλλες διαδικασίες και αυτές σίγουρα δεν θα πρέπει να τις περιμένουμε από το κράτος.

Εξάλλου, το ΚΚΕ διαμέσου τόσο του κυρίου Γκιόκα όσο και της κυρίας Παπαρήγα, διατυμπάνισαν στη Βουλή ότι η ομοφυλοφιλία

είναι ιδιωτική υπόθεση, συντηρώντας και αναπαράγοντας τη διάκριση και την απομόνωση αυτών των ανθρώπων. Χαρακτηριστικά δήλωσε η κα Παπαρήγα:

«Εμείς δεχόμαστε ότι μπορούν να υπάρχουν πολλές μορφές συμβίωσης, αλλά δεν δεχόμαστε να θεωρείται οικογένεια γιατί εκεί πάμε με βάση τη σεξουαλικότητα. Δεν τα αντιμετωπίζουμε με πνεύμα ηθικιστικό, αλλά πρέπει να τα δεις ως κοινωνική σχέση. Δεν μπορεί οι μορφές συμβίωσης να καθορίζονται έτσι. Αύριο μπορούν να ζουν σε κοινόβια, να ζουν δεκαπέντε μαζί ως κοινόβιο»*.

Και συνεχίζοντας αναφέρει: «να γίνουν αλλαγές που να εξασφαλίζουν ατομικά δικαιώματα, ποιος θα με κηδεύσει, ποιος δεν θα με κηδεύσει, σε ποιον μπορώ να αφήσω την περιουσία μου. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι μπορεί να υπάρχει ισοτιμία όλων των μορφών συμβίωσης. Πρέπει να είναι κάποιο κριτήριο και το κριτήριο στην κοινωνία που ζούμε είναι αυτό. Τα ετερόφυλα ζευγάρια με στόχο την αναπαραγωγή».

Αξίζει να σημειωθεί ότι τόσο το ΚΚΕ όσο και η Χρυσή Αυγή ψήφισαν κατά της ψήφισης του συμφώνου συμβίωσης.

Η επέκταση του συμφώνου συμβίωσης ψηφίστηκε τον Φλεβάρη του 2016, όταν αυτό εμφανίζεται ιστορικά για πρώτη φορά το 1936, στον Ισπανικό Εμφύλιο. Και όταν σε διάφορες χώρες του κόσμου ισχύει και ο γάμος μεταξύ των ομόφυλων ζευγαριών. Ο θεσμός του γάμου, ωστόσο, είναι ένα αμφιλεγόμενο ζήτημα και ένα πεδίο στο οποίο ασκείται γόνιμη κριτική για τις εξουσιαστικές και ιεραρχικές σχέσεις που παράγονται και αναπαράγονται εντός αυτού καθώς και της συντήρησης του δυϊστικού προτύπου. Ένα δυϊστικό πρότυπο που πολλές φορές παραγνωρίζει και αποκρύπτει τον πλούτο των σχέσεων που ανθίζουν ακόμα και σε τούτο τον σκοτεινό τόπο και οι οποίες δεν προβλέπονται από κανένα σύμφωνο συμβίωσης ή γάμο…

Δυστυχώς, όμως, με το σύμφωνο συμβίωσης και για τα ομόφυλα ζευγάρια αυτός ο δυϊσμός συντηρείται. Γιατί επιτρέπεται εκ

νέου η σύναψη σχέσης πάλι σε δυο άτομα, ακόμα και αν για τα ελληνικά δεδομένα θεωρείται προχωρημένη κίνηση. Ταυτόχρονα, η ύπαρξη άλλων μορφών οικογένειας που ξεπερνούν το πρότυπο της πυρηνικής οικογένειας αποκλείονται. Έρχονται τώρα αυτές να αποτελέσουν τους χρήσιμους «άλλους», οι οποίοι θα βοηθούν στην ύπαρξη των χρήσιμων «εμείς» και που ενδεχομένως θα λειτουργούν ως θεματοφύλακες της, αν και «διαστρεβλωμένης, σίγουρα καλύτερα διαχειρίσιμης κατάστασης. Γιατί το κράτος δεν θα ασκήσει καμία πολιτική ή δεν θα ψηφίσει κανέναν νόμο που δεν θα συντηρεί το κυρίαρχο δυϊστικό μοντέλο. Το εξέφρασε η Παπαρήγα άλλωστε με τον καλύτερο τρόπο. Για αυτό, η μια κατάκτηση σε επίπεδο δικαιωμάτων δεν θα πρέπει να λειτουργεί εφησυχαστικά, αλλά να χρησιμοποιείται ως έδαφος για την αμφισβήτηση των κυρίαρχων αντιλήψεων.

Γιατί καλό είναι να ρυθμίζονται τα κληρονομικά, αλλά τα κληρονομικά συνειρμικά παραπέμπουν στον θάνατο, και το ζητούμενο είναι η ζωή. Το ζήτημα της παιδοθεσίας αλλά και άλλα κρίσιμα και καθημερινά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από το σύμφωνο συμβίωσης και αυτό αποτελεί ένα νέο πεδίο διεκδικήσεων αλλά και αμφισβητήσεων απέναντι στο κράτος και κυρίως στην αντίληψη με την οποία νομοθετεί.

Είναι, ωστόσο, ιδιαίτερα σημαντικός ο αγώνας που κάνουν αρκετοί άνθρωποι για να αναγνωριστούν ως ισότιμοι από το κράτος. Να έχουν τα ίδια δικαιώματα με τον/την οποιοδήποτε ετεροφυλόφιλο/η. Όλοι και όλες πρέπει να έχουν ίσα δικαιώματα, αρκεί αυτό, θα λέγαμε, να λειτουργεί στην κατεύθυνση της ατομικής και κατ’ επέκταση συλλογικής απελευθέρωσης, να δίνει, δηλαδή, τη δυνατότητα στο υποκείμενο να ζει αυτόνομα και να διδάσκεται από τις εμπειρίες του. Να συνειδητοποιεί την επιλογή της επιλογής του και να απεγκλωβίζεται από το πειθήνιο σώμα. Αυτός είναι ο δρόμος για να ξεπεράσουμε το στάδιο της ανωριμότητας και να εισέλθουμε σε αυτό της ωριμότητας (Χατζηπιέρας, 2011).

Το σύμφωνο συμβίωσης πρέπει να ιδωθεί ως μόνο η αρχή και μια αμφισβήτηση βαθιά και γόνιμη να καλλιεργηθεί για να δούμε τους

εαυτούς μας πέρα από το κράτος. Εμείς οι ίδιοι και οι ίδιες να καθορίζουμε τις ζωές μας και να φτάσουμε σε ένα σημείο ώστε πραγματικά να μην έχουμε ανάγκη το κράτος. Στο σημείο που η κοινωνία με τις όποιες αντιφάσεις της θα είναι δεκτική στο οποιοδήποτε διαφορετικό χωρίς να έχει επέμβει προηγουμένως το κράτος. Όσο σημαντική είναι η ύπαρξη δικαιωμάτων άλλο τόσο σημαντική είναι και η διαχείρισή τους με τρόπο που να πηγαίνει παραπέρα και να οδηγεί στην ατομική και συλλογική απελευθέρωση.

Βιβλιογραφία

Jacson Stevi (2011), 'Heterosexuals Hierarchies: A Commentary on Sex and Sexuality', Sexualities 2011 14:12, Sage Publications.

Μπάτλερ Τζούντιθ, 2008[1993], «Σώματα με σημασία: Οριοθετήσεις του «φύλου» στον λόγο», μτφρ. Πελαγία Μαρκέτου, εισ.-επιστ. επιμ. Αθηνά Αθανασίου, Αθήνα: Εκκρεμές.

Μπάτλερ Τζούντιθ, 2009[1990], «Αναταραχή φύλου: Ο φεμινισμός και η ανατροπή της ταυτότητας», μτφρ. Γιώργος Καράμπελας, εισ.-επιστ. επιμ. Βενετία Καντσά, Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Χατζηπιέρας Μάρκος (2011), «Ομοκανονικότητα και Ετεροκανονικότητα. Όψεις του ίδιου νομίσματος», εισήγηση στην ομώνυμη εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του διεθνούς αντιεξουσιαστικού φεστιβάλ *b–fest* του περιοδικού *Βαβυλωνία*, Σχολή Καλών Τεχνών, 26/5/2011.

*https://www.902.gr/eidisi/voyli/83712/syzitisi-toy-symfonoy-symviosis-oi-omilies-ton-voyleyton-toy-kke-video

Περιοδικό Βαβυλωνία #Τεύχος 18

Σύμφωνο συμβίωσης και για ομόφυλα ζευγάρια…ένας δρόμος με νάρκες

Δανάη Κασίμη

Σύντομα θα ψηφιστεί από τη Βουλή των Ελλήνων ο νόμος για την κατοχύρωση του δικαιώματος σύναψης συμφώνου συμβίωσης, το οποίο θα εκτείνεται και στα ομόφυλα ζευγάρια καλύπτοντας τις εγκληματικές παραλείψεις του Ν. 3719/2008, όπως ισχύει σήμερα. Μετά από τους αγώνες και τις επίμονες πιέσεις των ομάδων που ασχολούνται με το έμφυλο, θα αναγνωριστεί και στη χώρα μας ένα βασικό ανθρώπινο δικαίωμα, το οποίο βέβαια σε καμία περίπτωση δεν είναι αυτονόητο όταν επιτρέπουμε σε θρασύδειλα ανθρωπάκια που προέρχονται κυρίως από το χώρο της Εκκλησίας και από το χώρο της ακροδεξιάς, να ανοίγουν το βοθροειδές στόμα τους και να πετάνε σεξιστικούς και ομοφοβικούς τσιμεντόλιθους.

Θα θέλαμε βέβαια να επιρρίψουμε μόνο στη Δεξιά και στην Εκκλησία την ευθύνη για τις ομοφοβικές φραστικές και όχι μόνο επιθέσεις όμως η πραγματικότητα αποδεικνύεται εντελώς διαφορετική όσο και αν δε συμφέρει μερικούς. Ακόμα και στους θεωρητικά φιλόξενους χώρους της Αυτονομίας και της Αριστεράς, είναι ιδιαιτέρως εμφανείς και ενοχλητικές οι παρουσίες των γνωστών νταήδων, οι οποίοι φεύγουν από τη μαμά τους για να βρουν μια άλλη μαμά να τους πλένει τα σώβρακα και μετά τους ενοχλούν τα γκέι ζευγάρια που θέλουν ΔΗΜΟΣΙΑ να απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα με την εκλεκτή τους αφεντιά. Δυστυχώς μου είναι πάρα πολύ δύσκολο να είμαι πιο επιεικής και λιγότερο καυστική σε αυτή μου την τοποθέτηση πόσο μάλλον οι ίδιοι οι ομοφυλόφιλοι, στους οποίους το λιγότερο που μπορώ να κάνω είναι να ζητήσω συγγνώμη για την απίστευτη ηθική βλάβη που υφίστανται όλους αυτούς τους μήνες από την εμετική μπουρδολογία που εξαπολύεται σε βάρος τους από τα στόματα διαφόρων ανεγκέφαλων κοινοβουλευτικών και μη.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου μας «ξεφτίλισε» ήδη μια φορά για το ανεπαρκές μας νομικό πλαίσιο στο θέμα της αναγνώρισης και προστασίας των ενώσεων ομοφυλοφίλων, κατά παράβαση του δικαιώματος στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή, σε συνδυασμό με την απαγόρευση διακριτικής μεταχείρισης λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού αλλά δε φαίνεται να ιδρώνει ιδιαίτερα ούτε το δικό μας αυτί ούτε της Ιταλίας, η οποία καταδικάστηκε επίσης για τον ίδιο λόγο. Η αγανάκτησή μου αυτή, δεν πηγάζει από τις αδυναμίες βέβαια του νομοθετικού μας οπλοστασίου αλλά από την φαντασιακή συγκρότηση της νέο-συντηρητικής φασίζουσας ελληνικής και όχι μόνο κοινωνίας, η οποία μαστίζεται από υπολείμματα σκοταδιστικής προέλευσης μίσους απέναντι στη διαφορετικότητα και στην επιλογή γενικότερα. Η εκτόνωση της καταπιεσμένης βίας όλων αυτών που αντιμάχονται τα δικαιώματα των ομοφυλοφίλων και άλλων ομάδων ακόμη και των γυναικών, βρίσκει έδαφος καθημερινά στην ανοχή της ελληνικής κοινωνίας σε κάθε σοκάκι, σε κάθε στενό και σε κάθε δρόμο, όπου υποχρεούνται οι «πιο αδύναμοι» ή απλά διαφορετικοί να υφίστανται βάναυσες επιθέσεις από τραμπούκους κατά κύριο λόγο ανδρικού φύλου.

Ναι δυστυχώς, η σιωπή απέναντι σε τέτοια φαινόμενα που συναντά κανείς στο πεζοδρόμιο και η αδιαφορία ακόμη και για την άσκηση απόλυτης βίας σε βάρος ομοφυλοφίλων αποτελούν την αιτία του κοινοβουλευτικού και όχι μόνο ξεκατινιάσματος για την αναγνώριση ίσων δικαιωμάτων. Όταν ο «μου πλένει η γυναίκα τα σώβρακα γιατί εγώ είμαι άνδρας» πρέπει να δώσει την έγκρισή του, ακόμα και στους χώρους της Αριστεράς με την ευρεία έννοια, για την αποδοχή ενός γκέι σε μια συλλογικότητα, τότε καλύτερα να πάμε σπίτια μας, παιδιά, γιατί δεν το χουμε. Αναφέρομαι ανοιχτά σε φαινόμενα έμφυλων διακρίσεων από το πεζοδρόμιο μέχρι τον πιο ασφαλή χώρο ενός κοινωνικού κέντρου, όπου δε χωράει κανενός είδους διάκριση.

Δεν έχει διευκρινιστεί βέβαια από πού πηγάζει αυτό το μίσος. Ίσως να έχει δίκιο ο Κορνήλιος Καστοριάδης ότι το μίσος για τον άλλο έχει την ίδια ρίζα με το μίσος για τον ίδιο μας τον

εαυτό και δε βλέπω πώς αυτό μπορεί να καταπολεμηθεί με τη θέσπιση ενός ή περισσότερων νόμων. Παραθέτοντας τα λόγια του: «*Το κομμάτι του μίσους και της καταστροφικότητας που απομένει φυλάσσεται σε μία δεξαμενή έτοιμη να μετατραπεί σε καταστροφικές δραστηριότητες, σχηματοποιημένες και θεσμοθετημένες, που στρέφονται εναντίον άλλων ομάδων – δηλαδή να μετατραπεί σε πόλεμο.*», παρατηρούμε ότι η τάση αυτή εξόντωσης της διαφορετικότητας μπορεί να έχει συνέπειες που θα εκτείνονται σε όλα τα κομμάτια της κοινωνίας και θα δημιουργήσουν ένα τσουνάμι καταστροφής παρασυρόμενο από τα ρεύματα του ρατσισμού, των έμφυλων διακρίσεων και εν γένει του σεξισμού, τα οποία ενυπάρχουν στις καθημερινές κοινωνικές σχέσεις.

Από την άλλη πλευρά, στο ΚΚΕ, που δε θέλει, λέει, να δέχονται οποιαδήποτε διάκριση οι γκέι αλλά όχι και να απασχολούν τα δημόσια πράγματα με τη συμβίωσή τους, απαντάμε με τους ακόλουθους στίχους του Θανάση Γκαϊφύλλια: *«Του άλλου πόναγε η κοιλιά του τέταρτου το δόντι και σαν να ήταν λίγα αυτά μας έπιασε και χιόνι»* και της Πάολα: *«Αυτά μου είπε ο θεός, αυτά και εγώ σου λέω γιατί το παίζεις μια ζωή τραβάτε με και ας κλαίω».* Όπου θεός βάζουμε ΚΚΕ και τελειώνει η ιστορία.

Χωρίς πλάκα τώρα, εκείνο που είναι άξιο προβληματισμού είναι η αδυναμία μας να αποδεχτούμε τη διαφορετικότητα στην καθημερινή μας ζωή, αποκλείοντας ανθρώπους από θέσεις εργασίας, πολιτικές ομάδες, παρέες κλπ. Κανένας νόμος δεν κατοχυρώνει πιο αποτελεσματικά τα ανθρώπινα δικαιώματα από την καθημερινή μας πρακτική. Όμως αφού χρειαζόμαστε διαπαιδαγώγηση και δεν μπορούμε μόνοι μας, τότε ας διεκδικήσουμε και τη νομική κατοχύρωση…

Οι «Αναρχικοί Πούστηδες»

Νώντας Σκυφτούλης

Μετά το Άουσβιτς, πολλά ζητήματα πιστεύαμε ότι μπορούσαν να είχαν λυθεί. Δεν έγινε αυτό και σε αρκετά ξεκινάμε πάλι από την αρχή. Μέχρι πότε όμως; Μέχρι έναν καινούργιο πιο άγριο εμφύλιο χωρίς Βάρκιζες και άλλες μαλακίες. Αυτό είναι σίγουρο. Αναφερόμαστε στα ροζ τρίγωνα, τα οποία δεν κατάφεραν ούτε ήθελαν να κατασκευάσουν κράτος προκειμένου να αποφύγουν μελλοντικά τους φούρνους του περιβόητου στρατοπέδου και θέτουν χωρίς να το θέλουν κάθε φορά την ύπαρξή τους υπό αίρεση. Ένα ζήτημα που αφορά όλους και, για να είμαι πιο σαφής, όλο το ανθρώπινο γένος.

Οι «Αναρχικοί Πούστηδες» ήταν μια συλλογικότητα που τη δεκαετία του ’80 κοσμούσε με πλακάτ και με πανό το μπλοκ των αναρχικών της εποχής ενώ ακολουθούσε και όλες τις δραστηριότητες, είτε στον δρόμο είτε στις συνελεύσεις. Προφανώς επρόκειτο για συλλογικότητα που ξεπήδησε από το πρωτοπόρο ΑΚΟΕ (Απελευθερωτικό Κίνημα Ομοφυλοφίλων Ελλάδας) σε μια πιο ριζοσπαστική και επιθετική εκδοχή. Όχι ότι το ΑΚΟΕ υπολειπόταν σε ριζοσπαστικότητα, αφού το πρόταγμα της κοινωνικής επανάστασης ήταν κεντρικής αναφοράς. Θεωρούσαν όμως πολλοί ότι ένα βήμα παραπέρα είναι αναγκαίο. Παράλληλα, τέλη δεκαετίας του ’70, η σεξουαλική επανάσταση ήταν κεντρικής σημασίας πρόταγμα και για τους αναρχικούς. Για αυτό και η “συνεργασία” που προέκυπτε ήταν κάτι παραπάνω από πολιτική ενίοτε. Κορύφωση της σύνθεσης αυτής στάθηκε η μεγάλη συγκέντρωση ομοφυλόφιλων, λεσβιών, τρανς ατόμων αλλά και εκδιδομένων γυναικών (εκεί τέθηκε και το θέμα της αλλοτρίωσης της σεξουαλικής εργασίας για να ονοματιστούν αργότερα σεξεργάτριες) σε κεντρικό θέατρο των Αθηνών στην Ιπποκράτους, όπου παραβρεθήκαμε αρκετοί και εκ του αντιεξουσιαστικού χώρου. Η συγκέντρωση αυτή υπήρξε ιστορική, όχι μόνο επειδή για πρώτη φορά συνέβη, αλλά γιατί ο λόγος και ο διάλογος που βγήκε από αυτή την «ανοιχτή συνέλευση» έβαλε τα θεμέλια του lgbt

κινήματος σε μια προοπτική όπου η επίλυση των επιμέρους αιτημάτων και νομικών κατοχυρώσεων ήταν το μίνιμουμ που μπορούσε να παραχωρηθεί από την εξουσία. Τόσο δυνατή και τόσο απειλητική ήταν αυτή η συγκέντρωση.

Πέρασαν τα χρόνια και στην πάροδό τους έλαβαν χώρα ορισμένες αλλαγές. Κυρίως άλλαξε αρκετά η κοινωνική αντίδραση γύρω από το αρνητικό στερεότυπο της ομοφυλοφιλίας. Οι αλλαγές που συμβαίνουν σε κοινωνικό επίπεδο δεν μένουν σταθερές και ενίοτε «κυλάνε» στον συντηρητισμό και είναι σαν να ξεκινάμε από την αρχή. Στη συντηρητικοποίηση το κίνημα αντιπαρέταξε τον «διαφωτισμό του έμφυλου», προχώρησε δηλαδή στην αμφισβήτηση των ρόλων που απορρέουν από το φύλο, κάνοντας ένα βήμα παραπάνω. Κάτω από αυτό το –αντιεξουσιαστικό κατ' ουσίαν– πρίσμα εκδηλώθηκε και η δική μας συμμετοχή στα πρώτα gay pride. Ομάδες και ακτιβιστές που τα πλαισίωναν συναντήθηκαν σε πλήθος εκδηλώσεων και συνελεύσεων στον ελεύθερο χώρο Nosotros.

Όλο το Nosotros ή όλοι οι συμμετέχοντες στην Αντιεξουσιαστική Κίνηση θεωρούσαν αυτονόητη την συμμετοχή αυτή; Δυστυχώς όχι – έπρεπε κάποιοι εξ ημών να επιμείνουμε, διότι η καχυποψία του ευρύτερου "χώρου" περίσσευε απέναντι στο νέο lgbtq κίνημα. Προφανώς και η "ριζοσπαστική" αριστερά και ο νεοαναρχικός χώρος με τις διάφορες εκφάνσεις τους δεν ξεφεύγουν πάντα από τον κυριαρχικό λόγο σε ό,τι αφορά το έμφυλο και τη σεξουαλικότητα. Αυτό δεν εκπλήσσει. Στον βαθμό που αντιεξουσιαστικές ή αριστερές συλλογικότητες δεν καταφέρνουν να διαφύγουν μυωπικών παραδοσιακών αφηγήσεων, εισάγουν την ομοτρανσφοβία τον σεξισμό και την ετεροκανονικότητα από το παράθυρο, όπως εξάλλου και τις αφηγήσεις τους. Ο γνήσια ελευθεριακός αέρας που έπνεε στα γενετήρια βήματα των ΛΟΑΤΚΙ και των αυτόνομων κινήσεων μοιάζει να έσβησε, ενώ το κανονιστικό πατριαρχικό πρότυπο παραμένει καθολικό φαινόμενο και στέρεος πυλώνα της Εξουσίας. Στα Εξάρχεια, δυστυχώς, η ομοτρανσοφοβία είναι η συγκολλητική ύλη ενός ανδροκρατούμενου φαντασιακού που μάχεται και καλά τους μπάτσους και το κράτος. Περί κουτσαβακισμού πρόκειται ασφαλώς και αυτό το επιβεβαιώνει

η ομοφοβία τους, την οποία έχουν εσωτερικεύσει από τους πιο καθυστερημένους κυρίαρχους μηχανισμούς.

Ήταν φανερό ότι έπρεπε να ασχοληθούμε εκ νέου με έναν λόγο πιο επίκαιρο, διότι τελικά δεν έφτασε ούτε ένα ολόκληρο Άουσβιτς να νομιμοποιήσει κοινωνικά τα αδέρφια μας τους πούστηδες.

Δεν αντιλαμβάνονται ορισμένοι εντός των κινηματικών διαδικασιών το ουσιώδες των νομικών κατοχυρώσεων είτε πρόκειται για τον γάμο είτε για το σύμφωνο συμβίωσης των ομοφυλοφίλων. Και το ουσιώδες είναι η κατάσταση εξαίρεσης, η οποία από μόνη της και φυσιολογικά οδηγεί στο Άουσβιτς. Όταν εξαιρείται ένα άτομο από μια πολιτική κοινωνία, αυτό γίνεται με την αφαίρεση νομικών κατοχυρώσεων (υπηκοότητα, ιθαγένεια και τα συνακόλουθα νομικά δικαιώματα) και το άτομο απογυμνωμένο οδηγείται στην εξολόθρευση αφού στην ουσία δεν «υπάρχει». Είναι γνωστό ότι κατάσταση εξαίρεσης δημιουργεί αυτός που έχει την εξουσία και εν προκειμένω την εξουσία την έχει το κυρίαρχο σεξουαλικό πρότυπο το οποίο επιβάλλει τις ρυθμίσεις της Νυρεμβέργης διαμέσου του Κράτους. Ο ετεροκανονικός τύπος όχι μόνο βρίσκεται στο απυρόβλητο, αλλά με νέα ισχύ εγκαθιδρύει μια κατάσταση εξαίρεσης και μάλιστα χωρίς την άμεση συμμετοχή του ιδίου και των ενοχών του.

Παράλληλα, έχουμε και την παρέμβαση της Εκκλησίας, η οποία, ενώ έχει εκπαραθυρωθεί από την αστική επανάσταση, «χώνεται» όπου βρει ευκαιρία θεοκρατικής ρύθμισης. Εδώ που τα λέμε, δεν νομιμοποιείται τόσο από τον αστό που πάντα ήθελε έναν παπά στα πόδια του αλλά από τη μάζα των μανιασμένων μικροαστών που φοβούνται μη και φύγουν από την ανία και την πλήξη.

Η επιλογή σεξουαλικού προσανατολισμού, αυτή η ουσία κάθε τι απελευθερωτικού, δεν είναι ιδιωτική αλλά πρωτίστως δημόσια και κοινωνική υπόθεση και η νομική κατοχύρωση θα αποτρέψει την κατάσταση εξαίρεσης. Αλλιώς η βία θα είναι αυτή που θα επιβάλλει τη νομιμοποίηση ή την παρανομία της όποιας σεξουαλικής επιλογής. Το θέλουν αυτό αυτοί που αντιδρούν σε αυτή την ελευθερία; Γιατί, νέο Άουσβιτς δεν θα αφήσουμε να

ξαναγίνει.

Επαναλαμβάνω ορισμένες προτάσεις που προέκυψαν από τη συμμετοχή μας χρόνια τώρα στο lgbtq. Η αλληλεγγύη στους ομοφυλόφιλους οφείλει να διεκδικεί αγωνιστικά μια ολάκερη και πλούσια ζωή. Θα κάνουμε τα πάντα προκειμένου:

-Να βγούνε στο προσκήνιο και να ζήσουν μια ορατή ομοφυλόφιλη κοινωνική ζωή, απαλλαγμένη από την ομοφοβία, τις διακρίσεις και τον κοινωνικό ρατσισμό.
-Να αντιμετωπίσουν ισότιμα τις προκλήσεις της εφηβείας, της ενήλικης ζωής αλλά και της τρίτης ηλικίας.
-Να διεκδικήσουν ισότιμα τα ζητήματα πατρότητας ή μητρότητας.
-Να προβάλουν την πολιτισμική τους ποικιλομορφία.
-Να κατοχυρώσουν ισότιμα κοινωνικά, εργασιακά, πολιτικά δικαιώματα.

Τέλος

Οι τρανς, η αποχή απ’το Pride και ο αποκλεισμός της ύπαρξης

Συνέντευξη: Δανάη Κασίμη – Ελιάνα Καναβέλη

Με αφορμή τα τελευταία περιστατικά βίας κατά τρανς ατόμων (στο Σταθμό Λαρίσης και στην πλατεία Εξαρχείων) και τη μη συμμετοχή τους στο φετινό Pride, μια συνέντευξη με τη Μαρίνα Γαλανού, προέδρου του Σωματείου Υποστήριξης Διεμφυλικών (Σ.Υ.Δ.)

Πόσο σημαντική είναι η ορατότητα;

Είναι ιδιαίτερα σημαντική. Όταν αποσιωπώνται τα προβλήματα, οι αγωνίες, οι διακρίσεις, η μισαλλοδοξία και ιδιαίτερα η βία που δέχεται μία κοινωνική ομάδα, δεν δίνεται η δυνατότητα να ακουστούν, πολύ δε παραπάνω να λυθούν. Και αυτή είναι περίπου η κατάσταση που κυριαρχεί σε χώρες όπως η Ελλάδα. Στον mainstream Τύπο ή στην τηλεόραση, σπανίως ή ποτέ, δεν αναδεικνύονται περιστατικά διακρίσεων ή βίας κατά τρανς ανθρώπων, αντιθέτως μια χαρά βρίσκουν θέση σε κουτσομπολίστικες εκπομπές ή άρθρα κακοποιητικά θέματα με τρανς ανθρώπους. Βλέπουμε τίτλους επί παραδείγματι «σοκ! τρανσέξουαλ δικηγόρος» και άλλα τέτοια κακοποιητικά.

Τι σημαίνει κοινωνικά και πολιτικά να είσαι τρανς άτομο;

Σημαίνει αποκλεισμό ή περιορισμένη πρόσβαση στον χώρο της εκπαίδευσης, της εργασίας, της κοινωνικής πρόνοιας, της ασφάλισης και της υγείας. Σημαίνει ότι πολλά, τα οποία για τους περισσότερους ανθρώπους είναι αυτονόητα, για τους τρανς ανθρώπους, αποτελούν ακόμη θέμα.

Η πραγματικότητα είναι ότι συχνά οι τρανς άνθρωποι αντιμετωπίζουν στο χώρο του σχολείου αρνητικές συμπεριφορές (για να το πούμε απλά, «κράξιμο»), έχουμε περιστατικά μπούλινγκ και εκφοβισμών, ακόμη και βίας. Χαρακτηριστικό ήταν το περιστατικό τρανς μαθήτριας που δεχόταν καθημερινά απειλητικές συμπεριφορές, μέχρι που παρολίγο να την κάψουν ζωντανή σε σχολείο της Αθήνας, ενώ ο διευθυντής του σχολείου δεν έκανε τίποτε προκειμένου να το αποτρέψει. Επίσης, χαρακτηριστική ήταν η περίπτωση 2 τρανς γυναικών που επιχείρησαν να γραφτούν σε νυχτερινό σχολείο για να τελειώσουν τις σπουδές τους και τους αρνήθηκαν την εγγραφή. Έτσι λοιπόν, το γενικό συμπέρασμα για τον χώρο της εκπαίδευσης είναι οι χλευαστικές συμπεριφορές, το κράξιμο, οι απειλές και η βία.

Στο χώρο της εργασίας, το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν ιδίως οι τρανς γυναίκες που δεν έχουν κάνει επέμβαση επαναπροσδιορισμού και συνεπώς δεν έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν τα έγγραφά τους, είναι ο αποκλεισμός.

Γιατί στην αναζήτηση εργασίας όταν τα στοιχεία ταυτότητας είναι αντίθετα με την εμφάνιση, είναι πολλοί οι εργοδότες που δε θα προχωρήσουν στην πρόσληψη. Αλλά ακόμη και οι τρανς άνθρωποι που καταφέρνουν να έχουν μία εργασία στο φως της ημέρας, βιώνουν, όταν γίνεται αντιληπτή η ταυτότητα φύλου τους, χλευαστικές συμπεριφορές, απομόνωση και παρενοχλήσεις. Χαρακτηριστική η περίπτωση τρανς γυναίκας, που προσελήφθη στο ταχυδρομείο σε πολύ νεαρή ηλικία, πριν κάνει τη μετάβασή της ως αγόρι. Όταν έκανε την μετάβασή της και αποκαλύφθηκε η ταυτότητά της, την έβαλαν στις αποθήκες για να μη «φαίνεται», επειδή το ταχυδρομείο είναι δημόσια υπηρεσία και δεν μπορούσαν να την διώξουν.

Ο αποκλεισμός από την εργασία συνεπάγεται αποκλεισμό και από το χώρο της κοινωνικής πρόνοιας, ασφάλισης και υγείας. Είναι μεγάλος ο πληθυσμός των τρανς ανθρώπων που είναι ανασφάλιστοι και αναγκάζονται να συνεργάζονται με άλλες οργανώσεις υγείας για να μπορούν να έχουν ιατρική κάλυψη ή και φαρμακευτική.

Πέραν όμως όλων αυτών, οι τρανς αντιμετωπίζουν μια σειρά προβλημάτων στην καθημερινή τους ζωή. Στις καθημερινές συναλλαγές όταν δείχνεις μία ταυτότητα που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική σου εμφάνιση, τούτο γίνεται συχνά αιτία απαξιωτικών συμπεριφορών, χλευασμού, διακρίσεων ακόμη και βίας.

Γιατί τα τρανς άτομα δέχονται βία;

Γιατί ζούμε σε μια πατριαρχική, σεξιστική κοινωνία. Σε μια κοινωνία του «ξέρεις ποιος είμαι εγώ;», της εξουσίας, της τεστοστερόνης και του «πατριωτισμού». Σε μια κοινωνία που συχνά ακόμη και οι γυναίκες εσωτερικεύουν τον σεξισμό και την καταπίεση που δέχονται και τα αναπαράγουν. Σε μια κοινωνία που επιτρέψαμε και ανεχτήκαμε, εδώ και πολλά χρόνια, το ρατσιστικό μίσος και τον μισαλλόδοξο λόγο. Δεν ήταν καθόλου τυχαία η γιγάντωση της Χρυσής Αυγής.

Το αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η αύξηση των κρουσμάτων

ρατσιστικής βίας κατά των μεταναστών, προσφύγων, των γκέι, λεσβιών και τρανς, ενώ έχουμε πάμπολλα κρούσματα βεβηλώσεων εβραϊκών νεκροταφείων και μνημείων. Οι τρανς δέχονται βία, απλά και μόνο, επειδή υπάρχουν. Απλά λόγω της ταυτότητάς τους.

Ποιες είναι οι διεκδικήσεις τους σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο στην Ελλάδα; Αναφορικά με αυτές τις διεκδικήσεις τι γίνεται σε παγκόσμιο επίπεδο;

Η κύρια διεκδίκηση της τρανς κοινότητας είναι η νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου, δηλαδή η αλλαγή των εγγράφων των τρανς ανθρώπων, χωρίς καμία απολύτως προϋπόθεση, παρά μόνο με μία δήλωση αυτοπροσδιορισμού. Δηλαδή χωρίς ιατρικές ή φαρμακολογικές προϋποθέσεις, χωρίς ψυχιατρικές διαγνώσεις, χωρίς καμία προϋπόθεση που θίγει την προσωπικότητά μας. Με λίγα λόγια λέμε ότι το φύλο μας δεν είναι ο καβάλος μας, ούτε και πρέπει να ενδιαφέρει κανέναν/καμιά η μυρουδιά του καβάλου.

Η αλλαγή των εγγράφων των τρανς, χωρίς την προϋπόθεση επεμβάσεων, γίνεται σε μια σειρά χωρών της Ευρώπης (14 συνολικά) σε άλλες με περισσότερες προϋποθέσεις, σε άλλες με λιγότερες ή και καθόλου. Ποικίλουν οι νομοθεσίες. Οι πιο καλές νομοθεσίες σε επίπεδο Ε.Ε. είναι της Μάλτας και της Δανίας, όπου εκεί δεν υπάρχει καμία απολύτως προϋπόθεση, μόνο με μία απλή δήλωση αυτοπροσδιορισμού. Εφόσον το πρόσωπο το επιθυμεί, επιτρέπεται να δηλώσει «Χ» στην καταχώρηση του φύλου.

Από εκεί και πέρα, διεκδικούμε την τροποποίηση των νομοθεσιών κατά των διακρίσεων, ώστε να συμπεριλαμβάνεται με σαφήνεια η ταυτότητα φύλου, και πολλά ακόμη που θα έπρεπε να κάνω έναν μακρύ κατάλογο.

Ποιος είναι ο ρόλος που διαδραματίζει η οικογένεια και το σχολείο στις διακρίσεις και τους αποκλεισμούς που βιώνουν τα τρανς άτομα και ποιος θα ήθελες εσύ να είναι;

Ο ρόλος της οικογένειας είναι καίριος. Υπάρχουν οικογένειες που στηρίζουν τα παιδιά τους, υπάρχουν όμως και άλλες που όχι μόνο δε τα στηρίζουν αλλά τα κακοποιούν. Σε οικογένειες που

έχουν τρανς παιδιά, έχουμε συχνά κρούσματα ενδοοικογενειακής βίας. Σε άλλες περιπτώσεις, έχουμε γονείς που δε γνωρίζουν και στέλνουν καταναγκαστικά τα παιδιά τους σε άσχετους ψυχιάτρους για να τα «διορθώσουν», και εκεί έχουμε συχνά δράματα, ακόμη και απόπειρες αυτοκτονίας σε τρανς εφήβους. Στο σχολείο έχουμε έντονα περιστατικά μπούλινγκ με βάση το φύλο, και δε μιλάω μόνο για τους τρανς ανθρώπους, αλλά και γενικότερα.

Πρέπει να υπάρξει εκπαίδευση, σεμινάρια και εκδηλώσεις για το σεξουαλικό προσανατολισμό, το φύλο, την ταυτότητα φύλου ώστε όλη η εκπαιδευτική κοινότητα να μάθει περισσότερα.

Αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα, όσον αφορά το σχολείο, είναι σύνθετο θέμα, διότι αφορούν τρία μέρη: τα παιδιά, τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς. Χρειάζεται πολλή δουλειά ενημέρωσης.

Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ τρανς ανδρών και τρανς γυναικών στο θέμα των βιαιοτήτων που υφίστανται καθημερινά σε λεκτικό αλλά και σωματικό επίπεδο; Υπάρχει σεξισμός ακόμα και μεταξύ τρανς ατόμων;

Οι τρανς γυναίκες είναι λίγο πιο ορατές από τους τρανς άντρες στην καθημερινή ζωή. Ναι, τα περισσότερα κρούσματα ρατσιστικής τρανσφοβικής βίας που καταγράφονται είναι κατά τρανς γυναικών. Ωστόσο, υπάρχουν και κατά αντρών. Έχουμε περίπτωση τρανς άντρα που αρνήθηκαν να τον εγγράψουν στο θέατρο Τέχνης όταν διαπιστώθηκε η ταυτότητά του, έχουμε κρούσμα αστυνομικής αυθαιρεσίας κατά τρανς άντρα που τον σταμάτησαν αστυνομικοί στο κέντρο της Αθήνας για έλεγχο ταυτότητας και όταν διαπίστωσαν ότι τα στοιχεία ταυτότητας ήταν γυναικεία, τον εξευτέλισαν δημοσίως. Όμως, τα στοιχεία δείχνουν ότι τα κρούσματα βίας και διακρίσεων είναι πολύ πιο έντονα και πολύ πιο συχνά σε βάρος τρανς γυναικών.

Ναι, υπάρχει σεξισμός και στην τρανς κοινότητα δυστυχώς. Στις ίδιες οικογένειες με όλους τους ανθρώπους μεγαλώσαμε, στα ίδια σχολεία, στην ίδια κοινωνία ζούμε. Δεν ήρθαμε από κάποιον άλλο

πλανήτη. Δεν αποτελεί όμως δικαιολογία αυτό – πρέπει πάντα να καταδικάζεται. Χρειάζεται περισσότερη γνώση, περισσότερη εκπαίδευση σε όλες και όλους μας. Βρίσκω βέβαια απαράδεκτο όταν οι τρανς δέχονται σεξισμό, τρανς-μισογυνισμό, τρανσφοβία, να τίθεται αυτό ως δικαιολογία («μα ξέρεις η τάδε από σας είπε αυτό»).

Τι πιστεύεις για το Pride; Τι συμβαίνει και τι θα ήθελες εσύ να συμβαίνει; Γιατί απείχε η τρανς κοινότητα από το φετινό Pride; Υπάρχει, πράγματι, τέτοια τρανσφοβία στους κόλπους του που είναι ικανή να προκαλέσει τον κατακερματισμό της κοινότητας lgbtq;

Τα Φεστιβάλ Υπερηφάνειας – Pride, είναι η ανάμνηση, αλλά και η παρακαταθήκη, του Στόουνγουολ, όταν όλη η κοινότητα γκέι, λεσβίες, τρανς εξεγέρθηκε και είπε «ως εδώ». Σε αυτό πρωτοπόρα ήταν η παρουσία της τρανς κοινότητας, με κυρίαρχη φιγούρα τη Σύλβια Ριβέρα. Για να το πούμε πιο απλά, είναι η μετατροπή της «ντροπής» της «ντουλάπας», που βιώνουν οι λοατ άνθρωποι σε ορατότητα, υπερηφάνεια, αλλά κυρίως διεκδίκηση για την ισότητα και την ελευθερία.

Από τότε, κάθε χρόνο σε πολλές πόλεις όλου του κόσμου διεξάγονται τα πράιντ. Τί γίνεται τώρα εδώ στην Ελλάδα.. Από το 2005 γίνεται το Athens Pride. Το πρόβλημα δεν προέκυψε ξαφνικά. Ο σπόρος προϋπήρχε. Διοργανώνεται από μία πενταμελή επιτροπή που δρα χωρίς διαφάνεια, χωρίς διάδραση και χωρίς να ακούει την υπόλοιπη κοινότητα. Ο κόσμος νομίζει ότι οι οργανώσεις της κοινότητας διοργανώνουν το πράιντ. Αυτό δεν είναι αλήθεια. Η συμμετοχή των οργανώσεων περιορίζεται μόνο στο περίπτερο που έχουν στην πλατεία και στην πορεία που ακολουθεί. Τίποτε άλλο. Αυτό από μόνο του, ακόμη κι αν δεν είχαν συμβεί κάποια πράγματα, για μένα είναι πρόβλημα. Οι οργανώσεις πρέπει να συμμετέχουν πιο ενεργά, ώστε να διασφαλίζουν και να δίνουν έναν πιο διεκδικητικό χαρακτήρα.

Τα πρώτα προβλήματα άρχισαν να εμφανίζονται στο πράιντ του 2012. Όταν ξεκίνησαν τα πογκρόμ της αστυνομίας και του ΚΕΕΛΠΝΟ

κατά των οροθετικών γυναικών, με βάση την 39α, όπου στόχος έγιναν και τρανς γυναίκες. Αυτό έγινε λίγο πριν το πράιντ. Ζητήσαμε με επιστολή από το πράιντ να μην συμμετέχει το ΚΕΕΛΠΝΟ, όπως γινόταν μέχρι τότε. Αυτονόητο. Και περιμέναμε την αυτονόητη απάντηση «φυσικά ναι». Αντ' αυτού αρχικά μας απάντησαν «διαβουλευόμαστε» και στη συνέχεια καμία απάντηση. Το ΚΕΕΛΠΝΟ, βέβαια δε συμμετείχε, αλλά το πρόβλημα είναι ότι δεν μπορείς να λες σε κάποιον που διώκεται «διαβουλεύομαι». Πέρα από αντικοινοτικό είναι και εντελώς απάνθρωπο.

Το λάθος μας ήταν ότι τότε δεν δώσαμε τη συνέχεια που έπρεπε. Αυτά συμβαίνουν όταν αφήνεις τα προβλήματα κάτω απ' το χαλί. Το αποτέλεσμα ήταν ότι μετά το πράιντ του 2014, εκφράστηκε ακραίος τρανσφοβικός λόγος, από τουλάχιστον δύο μέλη της οργανωτικής επιτροπής του. Εκεί πια είπαμε ως εδώ, και ως ελάχιστη διασφάλιση για να μη συμβαίνουν όλα αυτά τα παρατράγουδα που ξεκίνησαν το 2012, ζητήσαμε τη συμμετοχή ενός τρανς ατόμου στην επιτροπή. Έκαναν ότι ήταν δυνατόν προκειμένου να μη συμβεί. Έτσι φτάσαμε ως εδώ και δε συμμετείχαμε.

Τρανσφοβία υπάρχει παντού. Σε όλους τους πολιτικούς χώρους, σε όλους τους κοινωνικούς χώρους, υπάρχει και στην λοατ κοινότητα. Αυτό άλλωστε έγινε φανερό. Και ιδιαίτερα όταν αυτό συμβαίνει από αυτούς-ές που θεωρείς φυσικούς συμμάχους σου, πληγώνει περισσότερο. Για κατακερματισμό δε θα μιλήσω, άλλωστε αρκετές οργανώσεις και ομάδες, η κάθε μια με τον δικό της τρόπο, έδειξαν την αλληλεγγύη τους – υπήρξαν βέβαια και κάποιες που δεν το έκαναν. Πρέπει με το τέλος και των πράιντ στη θεσσαλονίκη και στην Κρήτη, να ξεκινήσει ένας ενδοκοινοτικός διάλογος ώστε να απαλειφθούν αυτά τα κρούσματα, αλλά παράλληλα να έχουμε ένα πράιντ όπως το θέλουμε. Διαφανές, πιο συμμετοχικό, και πιο διεκδικητικό. Ας πούμε, πρέπει να υπάρχουν προφεστιβαλικές εκδηλώσεις. Συζητήσεις, δρώμενα, εκδηλώσεις που θα δίνουν αίσθηση κοινότητας και που θα εκφράζουν όλη την πολυχρωμία της κοινότητάς μας. Σε όλα αυτά μπορούν να έχουν ενεργό συμμετοχή οι οργανώσεις, ακόμη και ως

διοργανώτριες. Να νιώσει ο κόσμος ότι το πράιντ δεν είναι μια μέρα εκτόνωση και τέρμα. Γι’ αυτό λέω ότι η συμμετοχή των οργανώσεων της κοινότητας πρέπει να γίνει πιο ενεργής και να ανοίξει αυτή η κλειστή επιτροπή των πέντε ατόμων.

Στην τρανς κοινότητα, υπάρχει πολιτικοποίηση; Υπάρχουν απολιτίκ άτομα, όπως σε όλη την κοινωνία ή θεωρείς ότι έχουν μια τάση εντονότερης πολιτικοποίησης;

Δε θα έλεγα όπως σε όλη την κοινωνία, καθώς ακόμη κι αν δε θέλεις, ο ρατσισμός που βιώνεις σε κινητοποιεί. Δε μπορείς να μείνεις αδιάφορος-η. Ωστόσο, ναι, υπάρχουν και απολίτικοι τρανς άνθρωποι, αναμφίβολα.

Οι επιθέσεις στα σώματά μας και ο επιλεκτικός αντιφασισμός του κινήματος

Ερωφίλη εν Ταύροις

Ιανουάριος 2014
Τραμπουκισμός κι εξύβριση παρέας τρανς γυναικών στην πλατεία Εξαρχείων, από ομάδα ανδρών.

Ιανουάριος 2014
Ξυλοδαρμός τρανς γυναίκας μέσα σε βαγόνι στη στάση μετρό ”Πανεπιστήμιο”, από τέσσερις άνδρες.

Ιούνιος 2014
Επίθεση σε τρανς γυναίκα αλληλέγγυα σε διαμαρτυρία για τις απολυμένες καθαρίστριες, από καθαρίστρια.

Ιούνιος 2014

Ξυλοδαρμός δύο gay αγοριών στο Γκάζι, από παρέα ανδρών.

Ιούλιος 2014
Απόπειρα δολοφονίας εναντίον τρανς γυναίκας στη θεσσαλονίκη, από άνδρα.

Αύγουστος 2014
Ξυλοδαρμός 15χρονου gay αγοριού στη θεσσαλονίκη, από παρέα ανδρών.

Αύγουστος 2014
Ξυλοδαρμός ζευγαριού λεσβιών στην Περαία θεσσαλονίκης, από παρέα ανδρών.

Αύγουστος 2014
Ξυλοδαρμός gay ζευγαριού στην Πλατεία Βαρνάβα στο Παγκράτι, από πολυάριθμη ομάδα χρυσαυγιτών της περιοχής.

Σεπτέμβριος2014
Τραμπουκισμός ζευγαριού λεσβιών στο σταθμό του θησείου, ξυλοδαρμός 17χρονης, από 55χρονο άνδρα.

Την Παρασκευή 5 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε πορεία διαμαρτυρίας με τη συμμετοχή περίπου 1.500 ατόμων για τις παραπάνω επιθέσεις και για την ψήφιση του Αντιρατσιστικού νόμου. Όλες οι lgbtq συλλογικότητες ήταν εκεί. Το Αντιφασιστικό/Αντιρατσιστικό κίνημα απουσίαζε. Οι διάφορες αναρχικές, αντιεξουσιαστικές συνελεύσεις επίσης.

Τα lgbtq θέματα, όπως και τα θέματα σεξισμού, φεμινισμού, τα θέματα φύλου θεωρούνται από το mainstream αντιφασιστικό κίνημα, ως λιγότερο σημαντικά. Και δεν είναι τωρινή η διαπίστωση, αλλά είναι καίριο το να ειπωθεί ακόμα μία φορά. θέλουν να κάνουν αντιφασισμό αλλά αρνούνται να συμπεριλάβουν στην πολιτική τους τα αυτονόητα . Η καταπίεση των σωμάτων μας και της αυτοδιάθεσής τους, του ερωτισμού, της σεξουαλικότητας, της έκφρασης του φύλου εξορίζονται από το πολιτικό φάσμα, που στοχεύει μόνο τον καπιταλισμό, το ταξικό, και τη χρυσή αυγή.

Άραγε το θέμα είναι κομματικό; Μόνο οι χρυσαυγίτες είναι φασίστες; Επειδή έχουν "στολή"; Οι αποκλεισμοί που υφίστανται τα lgbtq άτομα είναι εξίσου αποτέλεσμα κρατικής, συστημικής, καπιταλιστικής βίας, αλλά είναι και αποτέλεσμα της πατριαρχικής ελληνικής οικογένειας που καμαρώνει τον γιόκα και «μαζεύει» την κόρη, που αναπαράγει κι εκπαιδεύει στον σεξισμό από πολύ νωρίς, που στερείται φεμινιστικής παιδείας. Ο κάθε περήφανος, φιλήσυχος, νοικοκυραίος, πατριώτης για εμάς δεν είναι λιγότερο φασίστας από τον κάθε "δηλωμένο" φασίστα.

Το Αντιφασιστικό/Αντιρατσιστικό κίνημα, μας καλεί στα φεστιβάλ και τις εκδηλώσεις, για διακοσμητική χρήση και ξέπλυμα. Για να φέρουμε τον "κόσμο" μας. Άρα είμαστε δύο κόσμοι σε όλα αυτά, εμείς κι εκείνοι; θέλουν να φιλοξενούν κουβέντες για τον σεξισμό στα στέκια τους αλλά πάντα βρίσκουν μια καλή δικαιολογία για να λείπουν. Ασκούν κριτική για της χορηγίες του Athens Pride στο οποίο δεν πατάνε ποτέ, αλλά στα φεστιβάλ τους υπάρχει είσοδος και "πόρτα". Ποια είναι η διαφορά όταν και στις δύο περιπτώσεις πρέπει να καλυφθούν κάποια έξοδα; Το ότι δεν αντέχουν να βρεθούν σε έναν χώρο όπου η "μειονότητα" γίνεται "πλειονότητα". Σε έναν χώρο όπου το υποκείμενο της καταπίεσης που και οι ίδιοι ακούν με τον σεξισμό, την ομοφοβία , την τρανσφοβία και τη συνειδητή άγνοιά τους, απολαμβάνει μια μέρα "απενοχοποίησης". Κατηγορούν το lgbtq κίνημα για το ότι δεν είναι αρκετά πολιτικοποιημένο και μάχιμο, και μιλάνε για το αίμα των συντρόφων τους –σπάνια και για των συντροφισσών τους– αλλά το αίμα των lgbtq ανθρώπων δεν λερώνει τον δρόμο τους. Οι ίδιοι μπάτσοι μας κράζουν, μας κάνουν έλεγχο, αρνούνται να καταγράψουν τα περιστατικά και χλευάζουν τα θύματα. Κι αν ακόμα κάποιοι νομίζουν πως επειδή συμμετείχαν σε 5 πορείες του "χώρου" είναι πιο στοχοποιημένοι από ένα lgbtq άτομο στην καθημερινότητά του, ας πάνε μια βόλτα στο σούπερ μάρκετ με μια τρανς γυναίκα, ας πάνε για καφέ με ένα ζευγάρι λεσβιών, ας πάνε με ένα gay αγόρι σε έναν αθλητικό σύλλογο.

Ακόμα και ο Αντιρατσιστικός νόμος περιλαμβάνει την ταυτότητα του φύλου και της σεξουαλικότητας, εξίσου με τη φυλή, το

χρώμα, την εθνική καταγωγή και τη σωματική ακεραιότητα. Το Αντιφασιστικό/Αντιρατσιστικό κίνημα αρνείται. Επιδεικτικά.

Να μην ξεχάσω να εξαιρέσω τις εξαιρέσεις. Αλλά δεν θα το κάνω ευχαριστήριο. Ξέρουν αυτ@…

Σε ό,τι αφορά τους υπόλοιπους και τις υπόλοιπες που πολιτικά συντηρούν όλα όσα προανέφερα, ή επιλέγουν να τα αγνοούν, ή τα θεωρούν ασήμαντα:

Λείπετε. Να λείπετε. Δεν μας λείπετε. Τέτοι@ που είστε να μας λείπετε.

Περιοδικό Βαβυλωνία #Τεύχος 16

Τρανσφοβία, ακτιβισμός και πολιτικές συμμαχίες

Ερωφίλη Εν Ταύροις

Τους τελευταίους καυτούς μήνες από το Athens Pride κι έπειτα έχει επανέλθει στην επιφάνεια ένα από τα μεγαλύτερα αγκάθια της lgbtq κοινότητας. Η τρανσφοβία και η αναπαραγωγή τρανσφοβικού λόγου. Συνοπτικά, ως τρανσφοβία εμείς οι τρανς γυναίκες, τρανς άντρες και άλλ@, ορίζουμε την υποτίμηση, πχ. δεν είσαι γυναίκα, είσαι τρανς, την προκατάληψη, πχ. οι τρανς γυναίκες κάνουν μόνο σεξουαλική εργασία, τον οποιοδήποτε αποκλεισμό εξαιτίας της ταυτότητας του φύλου μας, όπως είναι η μη νομική αναγνώριση του, της ανομοιότητας των σωμάτων μας με τα σώματα που ο μη τρανς κόσμος αναγνωρίζει ως αυθεντικά κι άξια να αντιπροσωπεύουν τα δύο κυρίαρχα ”γνήσια φύλα” υπό την ηγεμονία της κανονικότητας. Επίσης ως τρανσφοβία ορίζουμε το κατεστημένο ότι ως τρανς άτομα δεν έχουμε πρόσβαση στην υγεία,

στην παιδεία και στην εργασία, και αν κι όταν έχουμε είναι καθαρά θέμα τύχης.

Στην Ελλάδα ο τρανσφοβικός λόγος, που αναπαράγεται για να προσβάλει ή να κατηγοριοποιήσει τις τρανς γυναίκες, μετρά κάποιες δεκαετίες και είναι εξέλιξη-προσαρμογή του ομοφοβικού λόγου, μιας και το υποκείμενο "τρανς γυναίκα" θεωρείται όλα αυτά τα χρόνια από την πλειονότητα των ανθρώπων, που θέλουν να λέγονται «φυσιολογικοί», «εξελιγμένο μοντέλο» του gay άνδρα. Αυτό οφείλεται και στο ότι την περίοδο συγκρότησης του lgbt κινήματος, τα αιτήματα της σεξουαλικής απελευθέρωσης, της ατομικής ελευθερίας και της επιβίωσης υπερίσχυσαν του αιτήματος της διεκδίκησης της ταυτότητας φύλου, καθώς στην πρώτη κυβέρνηση της μεταπολίτευσης (Κ. Καραμανλής) η εφαρμογή της επιχείρησης «Αρετή» , που προέβλεπε τη σύλληψη και εξορία των lgbt ατόμων, απειλούσε άμεσα τη ζωή και την ατομική τους ελευθερία. Η ενημέρωση γύρω από τρανς θέματα ήταν ακόμα πιο ελλιπής από τη σημερινή , ο όρος «τραβεστί» ήταν κυρίαρχος και η τρανς ορατότητα υπήρχε μόνο στα στέκια και στις πιάτσες υπό το καθεστώς φόβου της καθημερινής αστυνομικής βίας αλλά και των επιθέσεων από συμμορίες, που δρούσαν τότε.

Κι ενώ σήμερα μπορούμε να παραδεχτούμε την σχεδόν πλήρη άγνοια του κόσμου -ηθελημένη η μη- σχετικά με τρανς θέματα και τρανς ζωές, μιας και η κυρίαρχη αφήγηση που τα media έχουν επιβάλει έχει παγιωθεί στις συνειδήσεις εδώ και δεκαετίες, δεν μπορούμε να σταματήσουμε να υπάρχουμε, φέροντας την δική μας προσωπική διαφορετική αφήγηση, σε μια τρανς ζωή όπου η διεκδίκηση της ταυτότητας φύλου απασχολεί περισσότερο από την σεξουαλική απελευθέρωση, σήμερα που οι πιάτσες έχουν αδειάσει και τα sites έχουν γεμίσει, σήμερα που γίνονται πογκρόμ "καλλωπισμού πόλεων" στα πλαίσια του Ξένιου Δία, που οι ιδιοκτήτες αρνούνται να μας νοικιάσουν σπίτι, που τα αφεντικά δεν μας προσλαμβάνουν, που οι μη τρανς άνθρωποι ακόμα μας κοιτάζουν περίεργα, που οι άντρες εξακολουθούν να μας βλέπουν μόνο σαν εξωτικές σεξομηχανές που την ημέρα τις κράζουν και τη νύχτα τις φλερτάρουν, και που δεν υπάρχει πια ούτε η εναλλακτική της

σεξουαλικής εργασίας για την επιβίωση.

Η αφορμή για την φρενίτιδα τρανσφοβίας στην lgbtq κοινότητα δόθηκε με το μοίρασμα του κειμένου της ομάδας queertrans (μπορείς να διαβάσεις το κείμενο εδώ queertrans.espiv.net) στο Athens Pride 2014. Οι απαντήσεις ήρθαν από τους ”τοίχους” του facebook όπου κάθε αυτοπροσδιοριζόμενος/η ως ακτιβιστής και ακτιβίστρια θεωρεί τόπο πολιτικής κριτικής κι έκφρασης και άνθρωποι της κοινότητας που μέχρι τότε θεωρούσαμε συμμάχους, μας έκοψαν και την καλησπέρα. Οι απαντήσεις ήρθαν από gay tv persona με αφορμή άρθρο ”προχωρημένου” περιοδικού. Ότι τα «φρεσκοεγχειρισμένα μας μουνόχειλα» θα έπρεπε να τα επιδεικνύουμε στους φωτογράφους την ημέρα της πορείας και δεν θα έπρεπε να αντιδρούμε όταν κάποιος μας φωτογραφίζει χωρίς τη συναίνεση μας, γιατί αυτό είναι «ένδειξη μη υπερηφάνειας», άρα ντροπής. Σύμφωνα με την δημοσιογράφο, αφού δεν είμαστε πρόθυμες και χαμογελαστές ανά πάσα ώρα και στιγμή απέναντι στον φωτογραφικό φακό του κάθε επαγγελματία, του κάθε ερασιτέχνη ή του κάθε φασίστα, που φακελώνει, κι αφού ντρεπόμαστε για μας, τι διεκδικούμε πολιτικά; Ας καθόμαστε κλεισμένες σπίτια μας. Άλλωστε η τρανσφοβική ελληνική κοινωνία έχει καταφέρει ήδη να αποκλείσει κοινωνικά πολλά τρανς άτομα. Και με όλους αυτούς τους τρόπους συνεχίζει να το κάνει. Τα έχει κλείσει στα σπίτια τους. Τα έχει στείλει στο νοσοκομείο ξυλοδαρμένα. Τα έχει ξεφτιλίσει στο δρόμο. Τα έχει βιάσει. Τα έχει αναγκάσει να διακόψουν το σχολείο ή τις σπουδές τους. Τα έχει οδηγήσει σε απόπειρα αυτοκτονίας. Οι απαντήσεις αυτές ουδεμία σχέση έχουν με πολιτική κριτική, είναι υποτιμητικός τρανσφοβικός λόγος, εκδίκηση και θυμός επειδή οι τρανς μίλησαν και είπαν πως διαφωνούν και το έκαναν και κείμενο και τόλμησαν και να το μοιράσουν. Οι απαντήσεις ήρθαν μέσα από κείμενο μέλους της επιτροπής του Athens Pride, που δημοσιεύθηκε σε ιστοσελίδα gay περιοδικού και υποστήριζε ότι τα τρανς άτομα «αυτοπεριθωριοποιούνται»! Μετά από πλήθος αντιδράσεων ζήτησε συγνώμη και παραδέχτηκε την τρανσφοβία του και την άγνοια του, γράφοντας κείμενο με ακόμα περισσότερη τρανσφοβία… Οι απαντήσεις ήρθαν από εκδότη αυτή τη φορά, άλλου gay

περιοδικού…. «Οι χοντροκωλάρες σας δεν είναι για τις καρέκλες των επιτροπών».

Κι εκεί που θα λέγαμε πως η τρανς κοινότητα, έστω και διαδικτυακά, έστω κι αν σε άλλα θέματα διαφωνεί, συμφώνησε και διαμαρτυρήθηκε κατά της τρανσφοβίας στην lgbtq κοινότητα, εκεί ακριβώς διαβάσαμε τρανσφοβικό λόγο να απευθύνεται πια από τρανς γυναίκα προς άλλη τρανς γυναίκα. Κι ενώ αποσύρθηκαν τα σχόλια, ζητήθηκαν συγνώμες, κι αναγνωρίσθηκε η ευθύνη για έλλειψη ενδοκοινοτικής δουλειάς στον συγκεκριμένο τομέα, το ερώτημα παραμένει. Πώς όταν αναπαράγεται τρανσφοβικός λόγος δημόσια ανάμεσα σε μέλη της κοινότητας, μπορούμε να συνεχίσουμε να διεκδικούμε την μη αναπαραγωγή του εκτός της κοινότητας; Και φυσικά δεν μιλάμε για επανοικειοποίηση, αλλά για επιθετικό τρανσφοβικό λόγο που σκοπό έχει να προσβάλλει και να ιεραρχήσει σύμφωνα με κάποια τρανς στερεότυπα (πχ. οι post op τρανς γυναίκες δεν έχουν οργασμό, οι pre op τρανς γυναίκες δεν έχουν ταυτότητα με γυναικεία στοιχεία, άρα τους μιλάμε στο αρσενικό). Και το θέμα δεν είναι η εικόνα της τρανς κοινότητας προς τα έξω, έτσι κι αλλιώς η κοινότητα δεν είναι ένα πράγμα, δεν εκπροσωπείται από μία ομάδα ή ένα πρόσωπο αλλά από όλ@ μας σε καθημερινή βάση.

Όλα τα τρανς άτομα, που είναι out, εκπροσωπούν την κοινότητα, κυρίως αυτά που ασχολούνται με την πολιτική και τις συλλογικότητες. Επίσης, τα άτομα που επιλέγουν να δίνουν συνεντεύξεις διεκδικώντας ορατότητα και που μιλούν ανοιχτά για το βίωμα τους. Το θέμα είναι πώς, αν εμείς τα τρανς άτομα δεν ξεπεράσουμε την δική μας εσωτερικευμένη τρανσφοβία, μπορούμε να απευθύνουμε πολιτικό λόγο σε υποκείμενα που ουδεμία σχέση έχουν με το θέμα και δεν αναγνωρίζουν καν τα προνόμια μιας μη τρανς ζωής; Φυσικά και μπορούμε όσ@ αρνούμαστε να αναπαράγουμε τρανσφοβικό λόγο κι αρνούμαστε να μας τον απευθύνουν, αυτό είναι όρος για οποιαδήποτε συζήτηση και συναναστροφή. Έχουμε βαρεθεί να ακούμε ότι φταίμε γιατί προκαλούμε, ότι μπορούμε να λύσουμε μόνες μας τα τρανς θέματα, ότι είμαστε θυμωμένες άνευ λόγου, ότι, αν είμαστε καλές, ευγενικές κι υπομονετικές όλοι

θα μας συμπαρασταθούν, κι ότι όλοι μας καταλαβαίνουν απόλυτα, άλλωστε είμαστε όλ@ θύματα του καπιταλισμού κι έχουμε κοινά βιώματα καταπίεσης. (what?)

Πραγματικά κάποιες φορές νιώθω πως με έναν περίεργο μηχανισμό κάποιοι cis άνθρωποι που θέλουν να είναι σύμμαχοι , θαυμάζουν έως και ζηλεύουν τις δυσκολίες και την κακοποίηση μιας τρανς ζωής τόσο που θα ήθελαν ή νομίζουν ότι την έχουν ζήσει. Παρατηρώντας την. Και δεν διστάζουν να την οικειοποιηθούν σε κάθε περίσταση. «Ξέρουμε τι περνάτε», «έχουμε διαβάσει και Judith Buttler», «κάποτε μίλησαμε με μια τρανς στο facebook», «κάποτε έκανα σεξ με μια τρανς», «ερχόμαστε και στο pride». Όχι , δεν έχουμε και δεν θα έχουμε κοινά βιώματα. Δεν θέλουμε τρανς σωτήρες. Δεν θέλουμε πολιτικά κόμματα που θα μας συμπεριλάβουν με το ζόρι στη λίστα με τα θαύματα που μπορούν να κάνουν αν εκλεγούν. Δεν θέλουμε πολιτικές ομάδες, που οικειοποιούνται την τρανς ατζέντα, για να ξεπλυθούν από τα χρόνια που έχουν αποκλείσει από τους πολιτικούς χώρους κάθε out lgbtq άτομο, κι εξακολουθούν να το κάνουν. Δεν συμφωνούμε με την πολιτική εκπτώσεων που ιεραρχεί τον σεξισμό, την ομοφοβία και την τρανσφοβία σε δευτερεύουσες και πολυτελείς εκδοχές του αντιρατσιστικού/αντιφασιστικού αγώνα . Δεν θέλουμε lgbtq ομάδες που περιλαμβάνουν το τιμής ένεκεν, χωρίς να έχουν τρανς μέλη, ούτε ιδέα για τρανς θέματα και σε κάθε τοποθέτηση τους αναπαράγουν τρανσφοβία. Δεν θέλουμε να πίνουμε μπύρες με την αναρχία και την αριστερά, όταν στις συνελεύσεις τους ο γυναικείος λόγος φιμώνεται, η θηλυκότητα θεωρείται αδυναμία, ο φεμινισμός ισούται με φασισμό και το χειρότερο ελάττωμα ενός άντρα θεωρείται η πουστιά. Δεν θέλουμε να μορφώσουμε κανέναν προνομιούχο για τα προνόμια που η πατριαρχική κοινωνία του δίνει από τη μέρα της γέννησης του και ποτέ δεν μπήκε στον κόπο να τα αναγνωρίσει και να αναρωτηθεί γιατί άραγε το να είσαι cis straight άντρας είναι τόσο cool?

Θέλουμε σύμμαχες και συμμάχους. Εντός lgbtq κοινότητας κι εκτός. Που πρώτα θα μας ακούσουν, θα προσπαθήσουν να μας καταλάβουν, θα αναγνωρίσουν τα προνόμια τους και την άγνοια

τους σχετικά με το τρανς βίωμα και την τρανς εμπειρία, θα έχουν την πρόθεση να ξεπεράσουν τα τρανς στερεότυπα, και τελικά θα καταλάβουν τι είναι όλα αυτά για τα οποία η κοινότητα διαμαρτύρεται και παλεύει. Η απάντηση βρίσκεται μέσα στην τρανς κοινότητα. Εκεί που εμείς υπάρχουμε ως εμείς. Όπως εμείς θέλουμε να υπάρχουμε. Έξω από τα όρια του έμφυλου κατεστημένου. Με τα ονόματα που εμείς διαλέξαμε για εμάς. Με τα τρανς σώματα μας. Με τις απαντήσεις που δίνουμε εμείς για εμάς. Στα περιβάλλοντα που νιώθουμε ασφαλείς. Με τους φίλους και τις φίλες μας. Τους συντρόφους και τις συντρόφισσες μας.

ΥΓ: Όσ@ περάσουν τον τρανς λαβύρινθο, δεν κερδίζουν μπισκοτάκι!

*Όπου @ περιλαμβάνονται όλα τα φύλα, αρσενικά, θηλυκά, ουδέτερα.
*pre op = pre operation/post op = post operation
*cis = μη τρανς

Περιοδικό Βαβυλωνία #Τεύχος 15